

Prioritetskøer

IN2010 – Algoritmer og datastrukturer

Lars Tveito

Institutt for informatikk, Universitetet i Oslo
larstvei@ifi.uio.no

O

$\mathcal{O}$ -notasjon handler om vekst

- En algoritme tar alltid utgangspunkt i null eller flere input

O-notasjon handler om vekst

- En algoritme tar alltid utgangspunkt i null eller flere input
  - og produserer et output som er relatert til input

O-notasjon handler om vekst

- En algoritme tar alltid utgangspunkt i null eller flere input
  - og produserer et output som er relatert til input
- Spørsmålet vi er interessert i er

O-notasjon handler om vekst

- En algoritme tar alltid utgangspunkt i null eller flere input
  - og produserer et output som er relatert til input
- Spørsmålet vi er interessert i er
  - hva er et øvre estimat for hvor lang tid algoritmen bruker

O-notasjon handler om vekst

- En algoritme tar alltid utgangspunkt i null eller flere input
  - og produserer et output som er relatert til input
- Spørsmålet vi er interessert i er
  - hva er et øvre estimat for hvor lang tid algoritmen bruker
  - der vi kan skalere tiden med en konstant

O-notasjon handler om vekst

- En algoritme tar alltid utgangspunkt i null eller flere input
  - og produserer et output som er relatert til input
- Spørsmålet vi er interessert i er
  - hva er et øvre estimat for hvor lang tid algoritmen bruker
  - der vi kan skalere tiden med en konstant
- Konstanten kan fange opp mange ulike momenter

O-notasjon handler om vekst

- En algoritme tar alltid utgangspunkt i null eller flere input
  - og produserer et output som er relatert til input
- Spørsmålet vi er interessert i er
  - hva er et øvre estimat for hvor lang tid algoritmen bruker
  - der vi kan skalere tiden med en konstant
- Konstanten kan fange opp mange ulike momenter
  - for eksempel hastigheten på maskinen og antall instruksjoner

Hvordan $\mathcal{O}$ er definert

- La $f(n)$ være kjøretiden for input av størrelse n og la g være en funksjon fra heltall til positive tall

Hvordan $\mathcal{O}$ er definert

- La $f(n)$ være kjøretiden for input av størrelse n og la g være en funksjon fra heltall til positive tall
- $f(n)$ er i $\mathcal{O}(g(n))$ hvis det finnes en positiv konstant c , slik at $f(n) \leq c \cdot g(n)$ for alle tilstrekkelig store verdier av n

Hvordan $\mathcal{O}$ er definert

- La $f(n)$ være kjøretiden for input av størrelse n og la g være en funksjon fra heltall til positive tall
- $f(n)$ er i $\mathcal{O}(g(n))$ hvis det finnes en positiv konstant c , slik at $f(n) \leq c \cdot g(n)$ for alle tilstrekkelig store verdier av n
  - Denne sier at $f(n)$ ikke vokser raskere enn $g(n)$

Hvordan $\mathcal{O}$ er definert

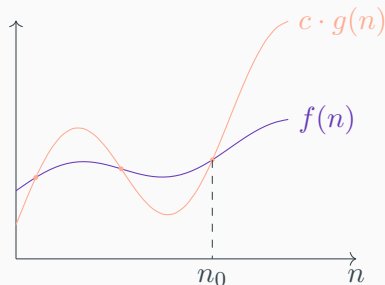
- La $f(n)$ være kjøretiden for input av størrelse n og la g være en funksjon fra heltall til positive tall
- $f(n)$ er i $\mathcal{O}(g(n))$ hvis det finnes en positiv konstant c , slik at $f(n) \leq c \cdot g(n)$ for alle tilstrekkelig store verdier av n
  - Denne sier at $f(n)$ ikke vokser raskere enn $g(n)$
  - $g(n)$ er en *øvre skranke* for $f(n)$

Hvordan $\mathcal{O}$ er definert

- La $f(n)$ være kjøretiden for input av størrelse n og la g være en funksjon fra heltall til positive tall
- $f(n)$ er i $\mathcal{O}(g(n))$ hvis det finnes en positiv konstant c , slik at $f(n) \leq c \cdot g(n)$ for alle tilstrekkelig store verdier av n
  - Denne sier at $f(n)$ ikke vokser raskere enn $g(n)$
  - $g(n)$ er en øvre skranke for $f(n)$
  - $f(n)$ er begrenset av $g(n)$

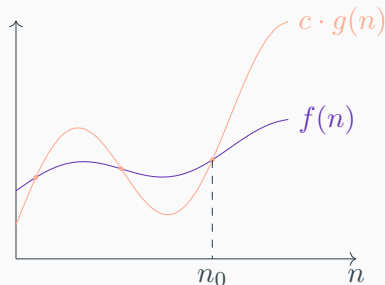
Hvordan $\mathcal{O}$ er definert

- La $f(n)$ være kjøretiden for input av størrelse n og la g være en funksjon fra heltall til positive tall
- $f(n)$ er i $\mathcal{O}(g(n))$ hvis det finnes en positiv konstant c , slik at $f(n) \leq c \cdot g(n)$ for alle tilstrekkelig store verdier av n
  - Denne sier at $f(n)$ ikke vokser raskere enn $g(n)$
  - $g(n)$ er en øvre skranke for $f(n)$
  - $f(n)$ er begrenset av $g(n)$
- $f(n) = 3n^2 + 5n + 2$ er i $\mathcal{O}(n^2)$

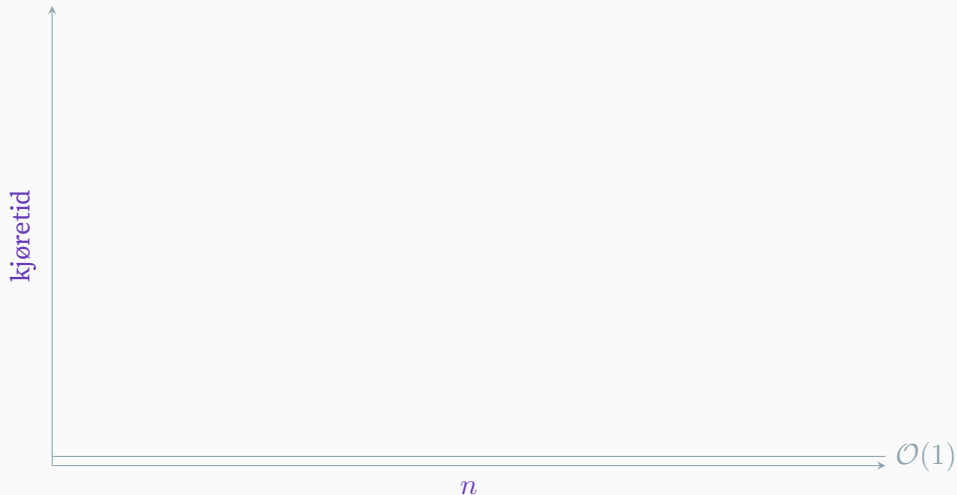
Hvordan $\mathcal{O}$ er definert

- La $f(n)$ være kjøretiden for input av størrelse n og la g være en funksjon fra heltall til positive tall
- $f(n)$ er i $\mathcal{O}(g(n))$ hvis det finnes en positiv konstant c , slik at $f(n) \leq c \cdot g(n)$ for alle tilstrekkelig store verdier av n
  - Denne sier at $f(n)$ ikke vokser raskere enn $g(n)$
  - $g(n)$ er en øvre skranke for $f(n)$
  - $f(n)$ er begrenset av $g(n)$
- $f(n) = 3n^2 + 5n + 2$ er i $\mathcal{O}(n^2)$
  - Fordi $4 \cdot n^2$ er størst så lenge $n > 6$

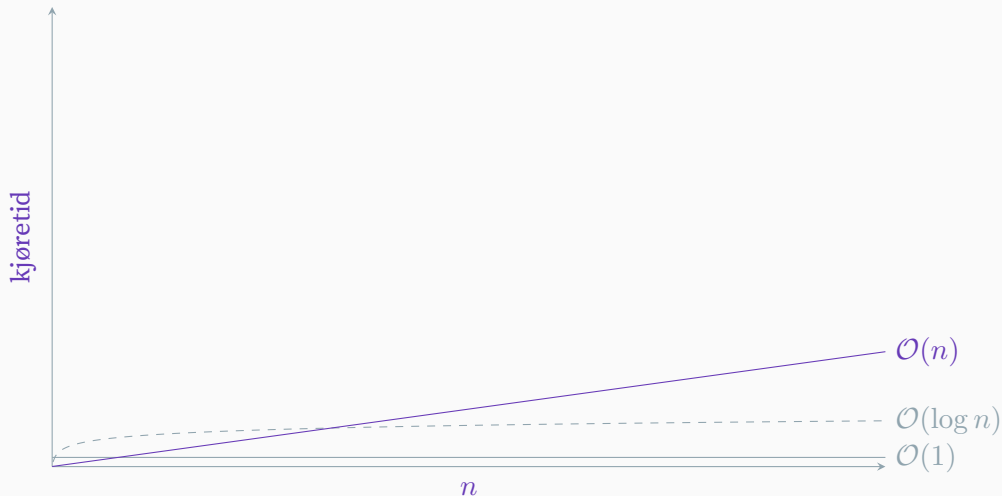
Vanlige uttrykk for kjøretidskompleksitet (graf)

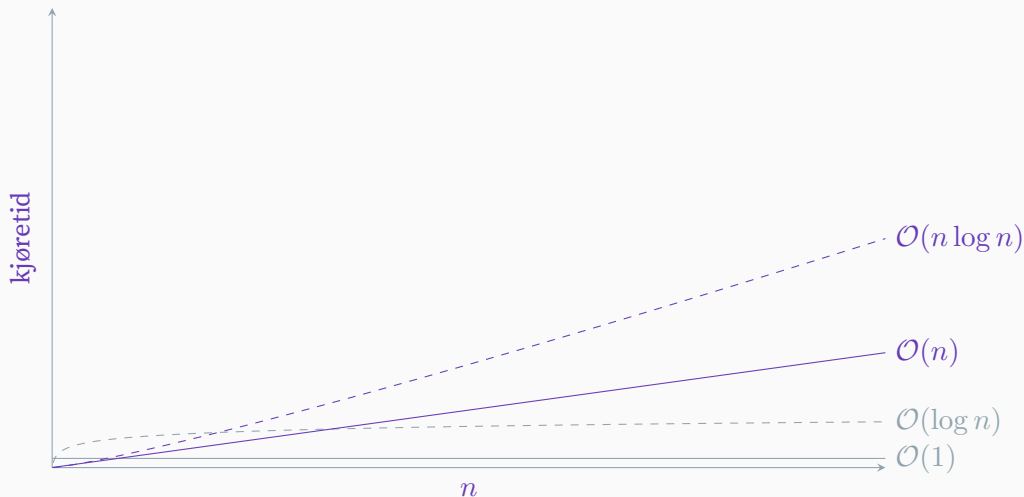
Vanlige uttrykk for kjøretidskompleksitet (graf)

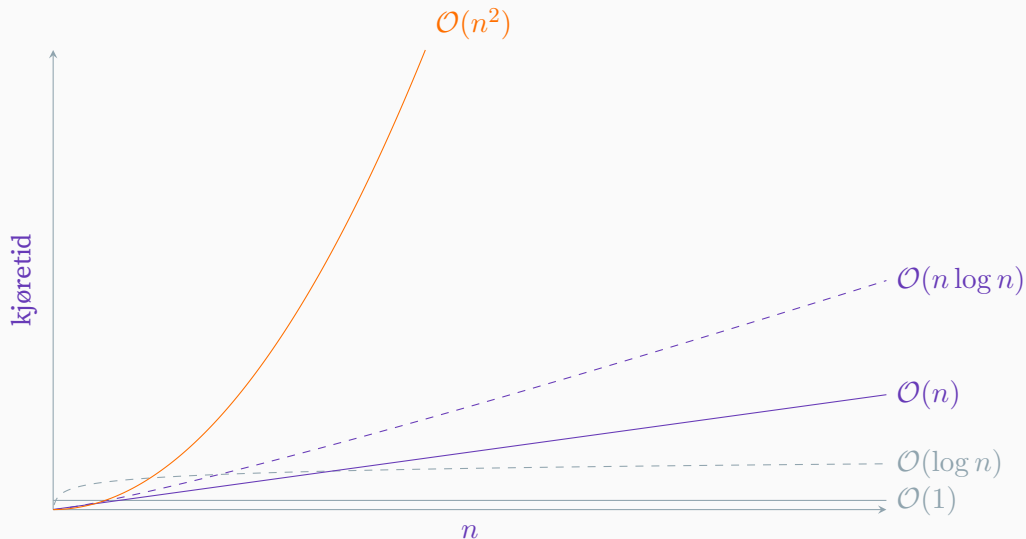
Vanlige uttrykk for kjøretidskompleksitet (graf)

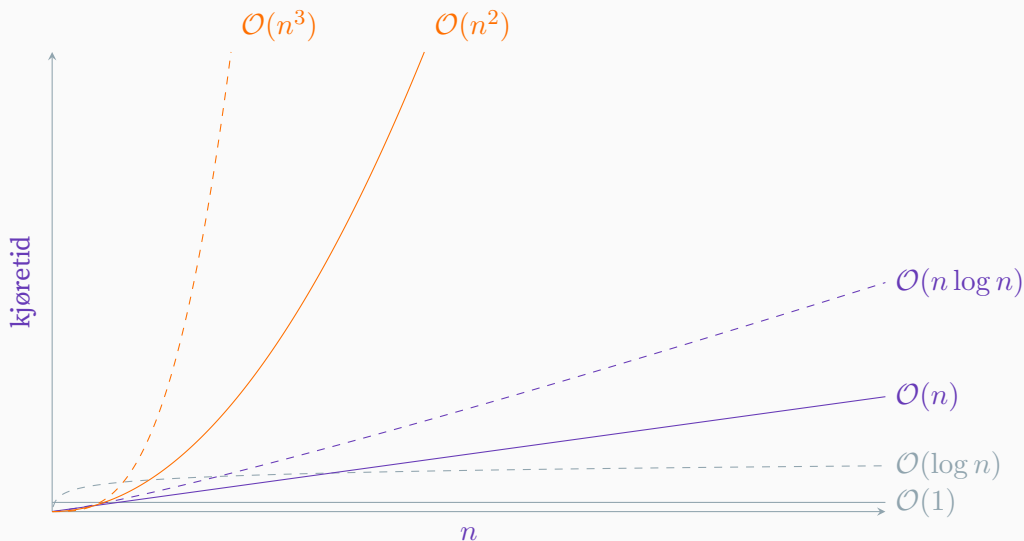
Vanlige uttrykk for kjøretidskompleksitet (graf)

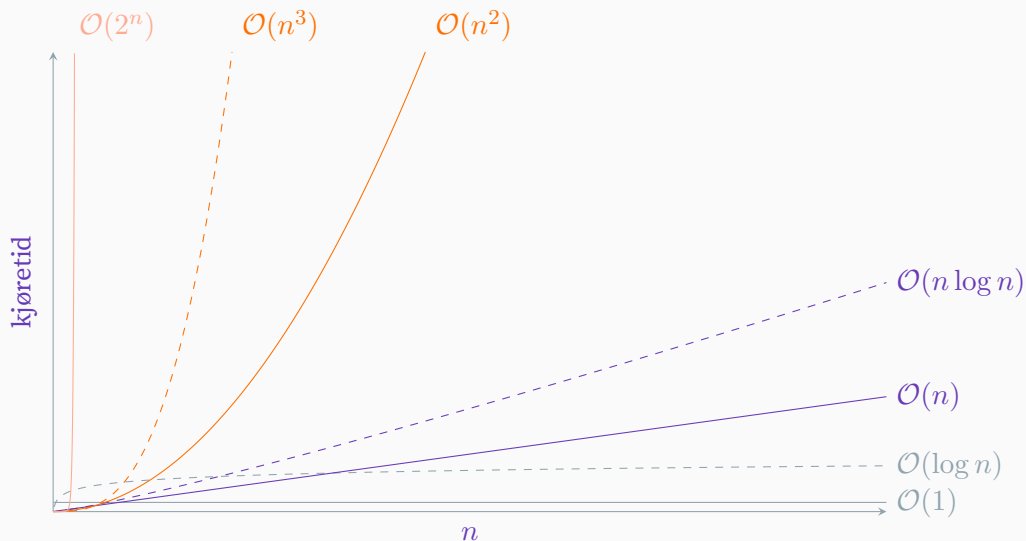
Vanlige uttrykk for kjøretidskompleksitet (graf)

Vanlige uttrykk for kjøretidskompleksitet (graf)

Vanlige uttrykk for kjøretidskompleksitet (graf)

Vanlige uttrykk for kjøretidskompleksitet (kodeeksempler)

Vanlige uttrykk for kjøretidskompleksitet (kodeeksempler)

```
1 Procedure Constant( $n$ )  
2   | return  $n \cdot 3$                                 //  $\mathcal{O}(1)$ 
```

Vanlige uttrykk for kjøretidskompleksitet (kodeeksempler)

```
1 Procedure Constant( $n$ )
2   | return  $n \cdot 3$                                 //  $\mathcal{O}(1)$ 
```

```
1 Procedure Log( $n$ )
2   |  $i \leftarrow n$ 
3   | while  $i > 0$  do
4     | Constant( $i$ )
5     |  $i \leftarrow \lfloor \frac{i}{2} \rfloor$                 //  $\mathcal{O}(\log(n))$ 
```

Vanlige uttrykk for kjøretidskompleksitet (kodeeksempler)

```
1 Procedure Constant( $n$ )  
2   | return  $n \cdot 3$                                 //  $\mathcal{O}(1)$ 
```

```
1 Procedure Log( $n$ )  
2   |  $i \leftarrow n$   
3   | while  $i > 0$  do  
4   |   | Constant( $i$ )  
5   |   |  $i \leftarrow \lfloor \frac{i}{2} \rfloor$                 //  $\mathcal{O}(\log(n))$ 
```

```
1 Procedure Linear( $n$ )  
2   | for  $i \leftarrow 0$  to  $n - 1$  do  
3   |   | Constant( $i$ )                                //  $\mathcal{O}(n)$ 
```

Vanlige uttrykk for kjøretidskompleksitet (kodeeksempler)

```
1 Procedure Constant( $n$ )
2   | return  $n \cdot 3$                                 //  $\mathcal{O}(1)$ 
```

```
1 Procedure Log( $n$ )
2   |  $i \leftarrow n$ 
3   | while  $i > 0$  do
4   |   | Constant( $i$ )
5   |   |  $i \leftarrow \lfloor \frac{i}{2} \rfloor$                 //  $\mathcal{O}(\log(n))$ 
```

```
1 Procedure Linear( $n$ )
2   | for  $i \leftarrow 0$  to  $n - 1$  do
3   |   | Constant( $i$ )                                //  $\mathcal{O}(n)$ 
```

```
1 Procedure Linearithmic( $n$ )
2   | for  $i \leftarrow 0$  to  $n - 1$  do
3   |   | Log( $n$ )                                    //  $\mathcal{O}(n \cdot \log(n))$ 
```

Vanlige uttrykk for kjøretidskompleksitet (kodeeksempler)

```
1 Procedure Constant( $n$ )
2   | return  $n \cdot 3$                                 //  $\mathcal{O}(1)$ 
```

```
1 Procedure Log( $n$ )
2   |  $i \leftarrow n$ 
3   | while  $i > 0$  do
4   |   | Constant( $i$ )
5   |   |  $i \leftarrow \lfloor \frac{i}{2} \rfloor$                 //  $\mathcal{O}(\log(n))$ 
```

```
1 Procedure Linear( $n$ )
2   | for  $i \leftarrow 0$  to  $n - 1$  do
3   |   | Constant( $i$ )                                //  $\mathcal{O}(n)$ 
```

```
1 Procedure Linearithmic( $n$ )
2   | for  $i \leftarrow 0$  to  $n - 1$  do
3   |   | Log( $n$ )                                    //  $\mathcal{O}(n \cdot \log(n))$ 
```

```
1 Procedure Quadratic( $n$ )
2   | for  $i \leftarrow 0$  to  $n - 1$  do
3   |   | for  $j \leftarrow 0$  to  $n - 1$  do
4   |     | Constant( $i$ )                                //  $\mathcal{O}(n^2)$ 
```

Vanlige uttrykk for kjøretidskompleksitet (kodeeksempler)

```
1 Procedure Constant( $n$ )
2   | return  $n \cdot 3$                                 //  $\mathcal{O}(1)$ 
```

```
1 Procedure Log( $n$ )
2   |  $i \leftarrow n$ 
3   | while  $i > 0$  do
4   |   | Constant( $i$ )
5   |   |  $i \leftarrow \lfloor \frac{i}{2} \rfloor$                 //  $\mathcal{O}(\log(n))$ 
```

```
1 Procedure Linear( $n$ )
2   | for  $i \leftarrow 0$  to  $n - 1$  do
3   |   | Constant( $i$ )                                //  $\mathcal{O}(n)$ 
```

```
1 Procedure Linearithmic( $n$ )
2   | for  $i \leftarrow 0$  to  $n - 1$  do
3   |   | Log( $n$ )                                    //  $\mathcal{O}(n \cdot \log(n))$ 
```

```
1 Procedure Quadratic( $n$ )
2   | for  $i \leftarrow 0$  to  $n - 1$  do
3   |   | for  $j \leftarrow 0$  to  $n - 1$  do
4   |     | Constant( $i$ )                                //  $\mathcal{O}(n^2)$ 
```

```
1 Procedure Polynomial( $n$ )
2   | for  $i_1 \leftarrow 0$  to  $n - 1$  do
3   |   | for  $i_2 \leftarrow 0$  to  $n - 1$  do
4   |     |   |  $\vdots$ 
5   |     |   | for  $i_k \leftarrow 0$  to  $n - 1$  do
6   |     |     | Constant( $i$ )                        //  $\mathcal{O}(n^k)$ 
```

Vanlige uttrykk for kjøretidskompleksitet (kodeeksempler)

```
1 Procedure Constant( $n$ )
2   | return  $n \cdot 3$                                 //  $\mathcal{O}(1)$ 
```

```
1 Procedure Log( $n$ )
2   |  $i \leftarrow n$ 
3   | while  $i > 0$  do
4   |   | Constant( $i$ )
5   |   |  $i \leftarrow \lfloor \frac{i}{2} \rfloor$                 //  $\mathcal{O}(\log(n))$ 
```

```
1 Procedure Linear( $n$ )
2   | for  $i \leftarrow 0$  to  $n - 1$  do
3   |   | Constant( $i$ )                                //  $\mathcal{O}(n)$ 
```

```
1 Procedure Linearithmic( $n$ )
2   | for  $i \leftarrow 0$  to  $n - 1$  do
3   |   | Log( $n$ )                                     //  $\mathcal{O}(n \cdot \log(n))$ 
```

```
1 Procedure Quadratic( $n$ )
2   | for  $i \leftarrow 0$  to  $n - 1$  do
3   |   | for  $j \leftarrow 0$  to  $n - 1$  do
4   |     | Constant( $i$ )                                //  $\mathcal{O}(n^2)$ 
```

```
1 Procedure Polynomial( $n$ )
2   | for  $i_1 \leftarrow 0$  to  $n - 1$  do
3   |   | for  $i_2 \leftarrow 0$  to  $n - 1$  do
4   |     |  $\vdots$ 
5   |     | for  $i_k \leftarrow 0$  to  $n - 1$  do
6   |       | Constant( $i$ )                                //  $\mathcal{O}(n^k)$ 
```

```
1 Procedure Exponential( $n$ )
2   | if  $n = 0$  then
3   |   | return 1
4   |  $a \leftarrow \text{Exponential}(n - 1)$ 
5   |  $b \leftarrow \text{Exponential}(n - 1)$ 
6   | return  $a + b$                                 //  $\mathcal{O}(2^n)$ 
```

Hvorfor $\mathcal{O}$ -notasjon er enkelt

- $\mathcal{O}$ -notasjon lar oss *ignorere* konstantfaktorer

Hvorfor $\mathcal{O}$ -notasjon er enkelt

- $\mathcal{O}$ -notasjon lar oss *ignorere* konstantfaktorer
- $\mathcal{O}$ -notasjon lar oss kun fokusere på det største leddet

Hvorfor $\mathcal{O}$ -notasjon er enkelt

- $\mathcal{O}$ -notasjon lar oss *ignorere* konstantfaktorer
- $\mathcal{O}$ -notasjon lar oss kun fokusere på det største leddet
- Dette gjør at vi slipper unna utrolig mye utregning

Hvorfor $\mathcal{O}$ -notasjon er enkelt

- $\mathcal{O}$ -notasjon lar oss *ignorere* konstantfaktorer
- $\mathcal{O}$ -notasjon lar oss kun fokusere på det største leddet
- Dette gjør at vi slipper unna utrolig mye utregning
- I konteksten av IN2010 må vi for en inputstørrelse n lære å skille mellom

---

$\mathcal{O}(1)$

konstant tid

Hvorfor $\mathcal{O}$ -notasjon er enkelt

- $\mathcal{O}$ -notasjon lar oss *ignorere* konstantfaktorer
- $\mathcal{O}$ -notasjon lar oss kun fokusere på det største leddet
- Dette gjør at vi slipper unna utrolig mye utregning
- I konteksten av IN2010 må vi for en inputstørrelse n lære å skille mellom

---

$\mathcal{O}(1)$

konstant tid

Hvorfor $\mathcal{O}$ -notasjon er enkelt

- $\mathcal{O}$ -notasjon lar oss *ignorere* konstantfaktorer
- $\mathcal{O}$ -notasjon lar oss kun fokusere på det største leddet
- Dette gjør at vi slipper unna utrolig mye utregning
- I konteksten av IN2010 må vi for en inputstørrelse n lære å skille mellom

---

$\mathcal{O}(1)$	konstant tid
$\mathcal{O}(\log(n))$	logaritmisk tid

Hvorfor $\mathcal{O}$ -notasjon er enkelt

- $\mathcal{O}$ -notasjon lar oss *ignorere* konstantfaktorer
- $\mathcal{O}$ -notasjon lar oss kun fokusere på det største leddet
- Dette gjør at vi slipper unna utrolig mye utregning
- I konteksten av IN2010 må vi for en inputstørrelse n lære å skille mellom

---

$\mathcal{O}(1)$	konstant tid
$\mathcal{O}(\log(n))$	logaritmisk tid
$\mathcal{O}(n)$	lineær tid

Hvorfor $\mathcal{O}$ -notasjon er enkelt

- $\mathcal{O}$ -notasjon lar oss *ignorere* konstantfaktorer
- $\mathcal{O}$ -notasjon lar oss kun fokusere på det største leddet
- Dette gjør at vi slipper unna utrolig mye utregning
- I konteksten av IN2010 må vi for en inputstørrelse n lære å skille mellom

---

$\mathcal{O}(1)$	konstant tid
$\mathcal{O}(\log(n))$	logaritmisk tid
$\mathcal{O}(n)$	lineær tid
$\mathcal{O}(n \log(n))$	lineæritmisk tid

Hvorfor $\mathcal{O}$ -notasjon er enkelt

- $\mathcal{O}$ -notasjon lar oss *ignorere* konstantfaktorer
- $\mathcal{O}$ -notasjon lar oss kun fokusere på det største leddet
- Dette gjør at vi slipper unna utrolig mye utregning
- I konteksten av IN2010 må vi for en inputstørrelse n lære å skille mellom

---

$\mathcal{O}(1)$	konstant tid
$\mathcal{O}(\log(n))$	logaritmisk tid
$\mathcal{O}(n)$	lineær tid
$\mathcal{O}(n \log(n))$	lineæritmisk tid
$\mathcal{O}(n^2)$	kvadratisk tid

Hvorfor $\mathcal{O}$ -notasjon er enkelt

- $\mathcal{O}$ -notasjon lar oss *ignorere* konstantfaktorer
- $\mathcal{O}$ -notasjon lar oss kun fokusere på det største leddet
- Dette gjør at vi slipper unna utrolig mye utregning
- I konteksten av IN2010 må vi for en inputstørrelse n lære å skille mellom

---

$\mathcal{O}(1)$	konstant tid
$\mathcal{O}(\log(n))$	logaritmisk tid
$\mathcal{O}(n)$	lineær tid
$\mathcal{O}(n \log(n))$	lineæritmisk tid
$\mathcal{O}(n^2)$	kvadratisk tid
$\vdots$	

Hvorfor $\mathcal{O}$ -notasjon er enkelt

- $\mathcal{O}$ -notasjon lar oss *ignorere* konstantfaktorer
- $\mathcal{O}$ -notasjon lar oss kun fokusere på det største leddet
- Dette gjør at vi slipper unna utrolig mye utregning
- I konteksten av IN2010 må vi for en inputstørrelse n lære å skille mellom

---

$\mathcal{O}(1)$	konstant tid
$\mathcal{O}(\log(n))$	logaritmisk tid
$\mathcal{O}(n)$	lineær tid
$\mathcal{O}(n \log(n))$	lineæritmisk tid
$\mathcal{O}(n^2)$	kvadratisk tid
$\vdots$	
$\mathcal{O}(n^k)$	polynomiell tid

Hvorfor $\mathcal{O}$ -notasjon er enkelt

- $\mathcal{O}$ -notasjon lar oss *ignorere* konstantfaktorer
- $\mathcal{O}$ -notasjon lar oss kun fokusere på det største leddet
- Dette gjør at vi slipper unna utrolig mye utregning
- I konteksten av IN2010 må vi for en inputstørrelse n lære å skille mellom

---

$\mathcal{O}(1)$	konstant tid
$\mathcal{O}(\log(n))$	logaritmisk tid
$\mathcal{O}(n)$	lineær tid
$\mathcal{O}(n \log(n))$	lineæritmisk tid
$\mathcal{O}(n^2)$	kvadratisk tid
$\vdots$	
$\mathcal{O}(n^k)$	polynomiell tid
$\mathcal{O}(2^n)$	eksponensiell tid

Hvorfor $\mathcal{O}$ -notasjon er enkelt

- $\mathcal{O}$ -notasjon lar oss *ignorere* konstantfaktorer
- $\mathcal{O}$ -notasjon lar oss kun fokusere på det største leddet
- Dette gjør at vi slipper unna utrolig mye utregning
- I konteksten av IN2010 må vi for en inputstørrelse n lære å skille mellom

---

$\mathcal{O}(1)$	konstant tid
$\mathcal{O}(\log(n))$	logaritmisk tid
$\mathcal{O}(n)$	lineær tid
$\mathcal{O}(n \log(n))$	lineæritmisk tid
$\mathcal{O}(n^2)$	kvadratisk tid
$\vdots$	
$\mathcal{O}(n^k)$	polynomiell tid
$\mathcal{O}(2^n)$	eksponensiell tid

- Og gjøre dette for hvert input

Hvorfor $\mathcal{O}$ -notasjon er enkelt

- $\mathcal{O}$ -notasjon lar oss *ignorere* konstantfaktorer
- $\mathcal{O}$ -notasjon lar oss kun fokusere på det største leddet
- Dette gjør at vi slipper unna utrolig mye utregning
- I konteksten av IN2010 må vi for en inputstørrelse n lære å skille mellom

---

$\mathcal{O}(1)$	konstant tid
$\mathcal{O}(\log(n))$	logaritmisk tid
$\mathcal{O}(n)$	lineær tid
$\mathcal{O}(n \log(n))$	lineæritmisk tid
$\mathcal{O}(n^2)$	kvadratisk tid
$\vdots$	
$\mathcal{O}(n^k)$	polynomiell tid
$\mathcal{O}(2^n)$	eksponensiell tid

- Og gjøre dette for hvert input
  - (i tilfellet hvor vi har en algoritme som er avhengig av mer enn ett input)

Prioritetskøer

Prioritetskøer

- En prioritetskø er en samling elementer, som støtter følgende operasjoner:

Prioritetskøer

- En prioritetskø er en samling elementer, som støtter følgende operasjoner:
  - `insert(e)` — plasserer et element i køen

Prioritetskøer

- En prioritetskø er en samling elementer, som støtter følgende operasjoner:
  - `insert(e)` — plasserer et element i køen
  - `removeMin()` — fjerner og returnerer det *minste* elementet fra køen

Prioritetskøer

- En prioritetskø er en samling elementer, som støtter følgende operasjoner:
  - `insert(e)` — plasserer et element i køen
  - `removeMin()` — fjerner og returnerer det *minste* elementet fra køen
  - Ofte brukes `push(e)` og `pop()` i stedet.

Prioritetskøer

- En prioritetskø er en samling elementer, som støtter følgende operasjoner:
  - `insert(e)` — plasserer et element i køen
  - `removeMin()` — fjerner og returnerer det *minste* elementet fra køen
  - Ofte brukes `push(e)` og `pop()` i stedet.
- Mulige underliggende datastrukturer:

Prioritetskøer

- En prioritetskø er en samling elementer, som støtter følgende operasjoner:
  - `insert(e)` — plasserer et element i køen
  - `removeMin()` — fjerner og returnerer det *minste* elementet fra køen
  - Ofte brukes `push(e)` og `pop()` i stedet.
- Mulige underliggende datastrukturer:
  - En usortert lenket liste, hvor minste kan ligge hvor som helst

Prioritetskøer

- En prioritetskø er en samling elementer, som støtter følgende operasjoner:
  - `insert(e)` — plasserer et element i køen
  - `removeMin()` — fjerner og returnerer det *minste* elementet fra køen
  - Ofte brukes `push(e)` og `pop()` i stedet.
- Mulige underliggende datastrukturer:
  - En usortert lenket liste, hvor minste kan ligge hvor som helst
    - $\mathcal{O}(1)$ på `insert`, men $\mathcal{O}(n)$ på `removeMin`

Prioritetskøer

- En prioritetskø er en samling elementer, som støtter følgende operasjoner:
  - `insert(e)` — plasserer et element i køen
  - `removeMin()` — fjerner og returnerer det *minste* elementet fra køen
  - Ofte brukes `push(e)` og `pop()` i stedet.
- Mulige underliggende datastrukturer:
  - En usortert lenket liste, hvor minste kan ligge hvor som helst
    - $\mathcal{O}(1)$ på `insert`, men $\mathcal{O}(n)$ på `removeMin`
  - En sortert lenket liste, hvor minste alltid ligger først i lista

Prioritetskøer

- En prioritetskø er en samling elementer, som støtter følgende operasjoner:
  - `insert(e)` — plasserer et element i køen
  - `removeMin()` — fjerner og returnerer det *minste* elementet fra køen
  - Ofte brukes `push(e)` og `pop()` i stedet.
- Mulige underliggende datastrukturer:
  - En usortert lenket liste, hvor minste kan ligge hvor som helst
    - $\mathcal{O}(1)$ på `insert`, men $\mathcal{O}(n)$ på `removeMin`
  - En sortert lenket liste, hvor minste alltid ligger først i lista
    - $\mathcal{O}(n)$ på `insert`, men $\mathcal{O}(1)$ på `removeMin`

Prioritetskøer

- En prioritetskø er en samling elementer, som støtter følgende operasjoner:
  - `insert(e)` — plasserer et element i køen
  - `removeMin()` — fjerner og returnerer det *minste* elementet fra køen
  - Ofte brukes `push(e)` og `pop()` i stedet.
- Mulige underliggende datastrukturer:
  - En usortert lenket liste, hvor minste kan ligge hvor som helst
    - $\mathcal{O}(1)$ på `insert`, men $\mathcal{O}(n)$ på `removeMin`
  - En sortert lenket liste, hvor minste alltid ligger først i lista
    - $\mathcal{O}(n)$ på `insert`, men $\mathcal{O}(1)$ på `removeMin`
  - Et balansert binært søketre, hvor minste ligger lengst til venstre

Prioritetskøer

- En prioritetskø er en samling elementer, som støtter følgende operasjoner:
  - `insert(e)` — plasserer et element i køen
  - `removeMin()` — fjerner og returnerer det *minste* elementet fra køen
  - Ofte brukes `push(e)` og `pop()` i stedet.
- Mulige underliggende datastrukturer:
  - En usortert lenket liste, hvor minste kan ligge hvor som helst
    - $\mathcal{O}(1)$ på `insert`, men $\mathcal{O}(n)$ på `removeMin`
  - En sortert lenket liste, hvor minste alltid ligger først i lista
    - $\mathcal{O}(n)$ på `insert`, men $\mathcal{O}(1)$ på `removeMin`
  - Et balansert binært søketre, hvor minste ligger lengst til venstre
    - $\mathcal{O}(\log(n))$ på `insert` og $\mathcal{O}(\log(n))$ på `removeMin`

Prioritetskøer

- En prioritetskø er en samling elementer, som støtter følgende operasjoner:
  - `insert(e)` — plasserer et element i køen
  - `removeMin()` — fjerner og returnerer det *minste* elementet fra køen
  - Ofte brukes `push(e)` og `pop()` i stedet.
- Mulige underliggende datastrukturer:
  - En usortert lenket liste, hvor minste kan ligge hvor som helst
    - $\mathcal{O}(1)$ på `insert`, men $\mathcal{O}(n)$ på `removeMin`
  - En sortert lenket liste, hvor minste alltid ligger først i lista
    - $\mathcal{O}(n)$ på `insert`, men $\mathcal{O}(1)$ på `removeMin`
  - Et balansert binært søketre, hvor minste ligger lengst til venstre
    - $\mathcal{O}(\log(n))$ på `insert` og $\mathcal{O}(\log(n))$ på `removeMin`
  - En *heap* som vi skal lære om denne uken

Prioritetskøer

- En prioritetskø er en samling elementer, som støtter følgende operasjoner:
  - `insert(e)` — plasserer et element i køen
  - `removeMin()` — fjerner og returnerer det *minste* elementet fra køen
  - Ofte brukes `push(e)` og `pop()` i stedet.
- Mulige underliggende datastrukturer:
  - En usortert lenket liste, hvor minste kan ligge hvor som helst
    - $\mathcal{O}(1)$ på `insert`, men $\mathcal{O}(n)$ på `removeMin`
  - En sortert lenket liste, hvor minste alltid ligger først i lista
    - $\mathcal{O}(n)$ på `insert`, men $\mathcal{O}(1)$ på `removeMin`
  - Et balansert binært søketre, hvor minste ligger lengst til venstre
    - $\mathcal{O}(\log(n))$ på `insert` og $\mathcal{O}(\log(n))$ på `removeMin`
  - En *heap* som vi skal lære om denne uken
- Merk at vi må kunne *ordne* elementene som skal plasseres i køen

Litt om totale ordninger

- Vi kjenner allerede til mange totale ordninger

Litt om totale ordninger

- Vi kjenner allerede til mange totale ordninger
- Intuisjonen er at dersom du vet hvordan du ville sortert noe

Litt om totale ordninger

- Vi kjenner allerede til mange totale ordninger
- Intuisjonen er at dersom du vet hvordan du ville sortert noe
  - så tenker du på en total ordning

Litt om totale ordninger

- Vi kjenner allerede til mange totale ordninger
- Intuisjonen er at dersom du vet hvordan du ville sortert noe
  - så tenker du på en total ordning
- Vi klarer for eksempel å sortere personer etter *alder*

Litt om totale ordninger

- Vi kjenner allerede til mange totale ordninger
- Intuisjonen er at dersom du vet hvordan du ville sortert noe
  - så tenker du på en total ordning
- Vi klarer for eksempel å sortere personer etter *alder*
  - Det er fordi alder vanligvis er representert ved et naturlig tall

Litt om totale ordninger

- Vi kjenner allerede til mange totale ordninger
- Intuisjonen er at dersom du vet hvordan du ville sortert noe
  - så tenker du på en total ordning
- Vi klarer for eksempel å sortere personer etter *alder*
  - Det er fordi alder vanligvis er representert ved et naturlig tall
  - og $\leq$ utgjør en *total ordning* på de naturlige tallene

Litt om totale ordninger

- Formelt er en total ordning en binær relasjon $\preceq$ på en mengde A :

Litt om totale ordninger

- Formelt er en total ordning en binær relasjon $\preceq$ på en mengde A :
  - Hvis $x, y, z \in A$ så har vi følgende:

Litt om totale ordninger

- Formelt er en total ordning en binær relasjon $\preceq$ på en mengde A :
  - Hvis $x, y, z \in A$ så har vi følgende:
    - $x \preceq x$ (Refleksivitet)

Litt om totale ordninger

- Formelt er en total ordning en binær relasjon $\preceq$ på en mengde A :
  - Hvis $x, y, z \in A$ så har vi følgende:
    - $x \preceq x$ (Refleksivitet)
    - Hvis $x \preceq y$ og $y \preceq x$ så er $x = y$ (Antisymmetri)

Litt om totale ordninger

- Formelt er en total ordning en binær relasjon $\preceq$ på en mengde A :
  - Hvis $x, y, z \in A$ så har vi følgende:
    - $x \preceq x$ (Refleksivitet)
    - Hvis $x \preceq y$ og $y \preceq x$ så er $x = y$ (Antisymmetri)
    - Hvis $x \preceq y$ og $y \preceq z$ så er $x \preceq z$ (Transitivitet)

Litt om totale ordninger

- Formelt er en total ordning en binær relasjon $\preceq$ på en mengde A :
  - Hvis $x, y, z \in A$ så har vi følgende:
    - $x \preceq x$ (Refleksivitet)
    - Hvis $x \preceq y$ og $y \preceq x$ så er $x = y$ (Antisymmetri)
    - Hvis $x \preceq y$ og $y \preceq z$ så er $x \preceq z$ (Transitivitet)
    - $x \preceq y$ eller $y \preceq x$ (Total)

Litt om totale ordninger

- Formelt er en total ordning en binær relasjon $\preceq$ på en mengde A :
  - Hvis $x, y, z \in A$ så har vi følgende:
    - $x \preceq x$ (Refleksivitet)
    - Hvis $x \preceq y$ og $y \preceq x$ så er $x = y$ (Antisymmetri)
    - Hvis $x \preceq y$ og $y \preceq z$ så er $x \preceq z$ (Transitivitet)
    - $x \preceq y$ eller $y \preceq x$ (Total)
- Hvis en klasse implmenterer Comparable i Java

Litt om totale ordninger

- Formelt er en total ordning en binær relasjon $\preceq$ på en mengde A :
  - Hvis $x, y, z \in A$ så har vi følgende:
    - $x \preceq x$ (Refleksivitet)
    - Hvis $x \preceq y$ og $y \preceq x$ så er $x = y$ (Antisymmetri)
    - Hvis $x \preceq y$ og $y \preceq z$ så er $x \preceq z$ (Transitivitet)
    - $x \preceq y$ eller $y \preceq x$ (Total)
- Hvis en klasse implmenterer Comparable i Java
  - så er det en total ordning over objekter av den klassen

Litt om totale ordninger

- Formelt er en total ordning en binær relasjon $\preceq$ på en mengde A :
  - Hvis $x, y, z \in A$ så har vi følgende:
    - $x \preceq x$ (Refleksivitet)
    - Hvis $x \preceq y$ og $y \preceq x$ så er $x = y$ (Antisymmetri)
    - Hvis $x \preceq y$ og $y \preceq z$ så er $x \preceq z$ (Transitivitet)
    - $x \preceq y$ eller $y \preceq x$ (Total)
- Hvis en klasse implmenterer Comparable i Java
  - så er det en total ordning over objekter av den klassen
  - ...med mindre implementasjonen bryter med kravene ovenfor

Litt om totale ordninger

- Formelt er en total ordning en binær relasjon $\preceq$ på en mengde A :
  - Hvis $x, y, z \in A$ så har vi følgende:
    - $x \preceq x$ (Refleksivitet)
    - Hvis $x \preceq y$ og $y \preceq x$ så er $x = y$ (Antisymmetri)
    - Hvis $x \preceq y$ og $y \preceq z$ så er $x \preceq z$ (Transitivitet)
    - $x \preceq y$ eller $y \preceq x$ (Total)
- Hvis en klasse implmenterer `Comparable` i Java
  - så er det en total ordning over objekter av den klassen
  - ...med mindre implementasjonen bryter med kravene ovenfor
- Hvis en klasse implmenterer `__lt__` i Python

Litt om totale ordninger

- Formelt er en total ordning en binær relasjon $\preceq$ på en mengde A :
  - Hvis $x, y, z \in A$ så har vi følgende:
    - $x \preceq x$ (Refleksivitet)
    - Hvis $x \preceq y$ og $y \preceq x$ så er $x = y$ (Antisymmetri)
    - Hvis $x \preceq y$ og $y \preceq z$ så er $x \preceq z$ (Transitivitet)
    - $x \preceq y$ eller $y \preceq x$ (Total)
- Hvis en klasse implmenterer `Comparable` i Java
  - så er det en total ordning over objekter av den klassen
  - ...med mindre implementasjonen bryter med kravene ovenfor
- Hvis en klasse implmenterer `__lt__` i Python
  - så er det en total ordning over objekter av den klassen

Litt om totale ordninger

- Formelt er en total ordning en binær relasjon $\preceq$ på en mengde A :
  - Hvis $x, y, z \in A$ så har vi følgende:
    - $x \preceq x$ (Refleksivitet)
    - Hvis $x \preceq y$ og $y \preceq x$ så er $x = y$ (Antisymmetri)
    - Hvis $x \preceq y$ og $y \preceq z$ så er $x \preceq z$ (Transitivitet)
    - $x \preceq y$ eller $y \preceq x$ (Total)
- Hvis en klasse implmenterer `Comparable` i Java
  - så er det en total ordning over objekter av den klassen
  - ...med mindre implementasjonen bryter med kravene ovenfor
- Hvis en klasse implmenterer `__lt__` i Python
  - så er det en total ordning over objekter av den klassen
  - ...med mindre implementasjonen bryter med kravene ovenfor

Binære heaps

Binære heaps

- En binær heap er et binærtre som oppfyller følgende egenskaper:

Binære heaps

- En binær heap er et binærtre som oppfyller følgende egenskaper:
  1. Hver node v som ikke er rotnoden, er større en foreldrenoden

Binære heaps

- En binær heap er et binærtre som oppfyller følgende egenskaper:
  1. Hver node v som ikke er rotnoden, er større en foreldrenoden
  2. Binærtreet må være *komplett*

Binære heaps

- En binær heap er et binærtre som oppfyller følgende egenskaper:
  1. Hver node v som ikke er rotnoden, er større en foreldrenoden
  2. Binærtreet må være *komplett*
- Et komplett binærtre er et tre som «fylles opp» fra venstre mot høyre

Binære heaps

- En binær heap er et binærtre som oppfyller følgende egenskaper:
  1. Hver node v som ikke er rotnoden, er større en foreldrenoden
  2. Binærtreet må være *komplett*
- Et komplett binærtre er et tre som «fylles opp» fra venstre mot høyre

•

- Hvis treet har høyde h

Binære heaps

- En binær heap er et binærtre som oppfyller følgende egenskaper:
  1. Hver node v som ikke er rotnoden, er større en foreldrenoden
  2. Binærtreet må være *komplett*
- Et komplett binærtre er et tre som «fylles opp» fra venstre mot høyre

- Hvis treet har høyde h
  - Så er det 2^i noder med dybde i for $0 \leq i < h$

Binære heaps

- En binær heap er et binærtre som oppfyller følgende egenskaper:
  1. Hver node v som ikke er rotnoden, er større en foreldrenoden
  2. Binærtreet må være *komplett*
- Et komplett binærtre er et tre som «fylles opp» fra venstre mot høyre

- Hvis treet har høyde h
  - Så er det 2^i noder med dybde i for $0 \leq i < h$
  - Noder med dybde h er plassert så langt til venstre som mulig

Binære heaps

- En binær heap er et binærtre som oppfyller følgende egenskaper:
  1. Hver node v som ikke er rotnoden, er større en foreldrenoden
  2. Binærtreet må være *komplett*
- Et komplett binærtre er et tre som «fylles opp» fra venstre mot høyre

- Hvis treet har høyde h
  - Så er det 2^i noder med dybde i for $0 \leq i < h$
  - Noder med dybde h er plassert så langt til venstre som mulig

Binære heaps

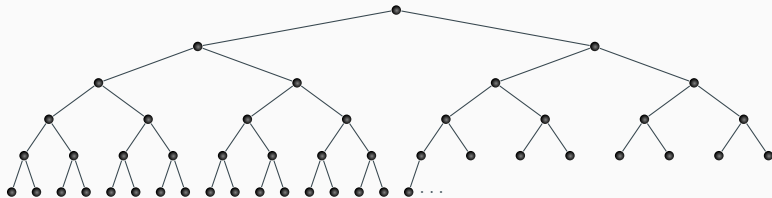
- En binær heap er et binærtre som oppfyller følgende egenskaper:
  1. Hver node v som ikke er rotnoden, er større en foreldrenoden
  2. Binærtreet må være *komplett*
- Et komplett binærtre er et tre som «fylles opp» fra venstre mot høyre

- Hvis treet har høyde h
  - Så er det 2^i noder med dybde i for $0 \leq i < h$
  - Noder med dybde h er plassert så langt til venstre som mulig

Binære heaps

- En binær heap er et binærtre som oppfyller følgende egenskaper:
  1. Hver node v som ikke er rotnoden, er større en foreldrenoden
  2. Binærtreet må være *komplett*
- Et komplett binærtre er et tre som «fylles opp» fra venstre mot høyre

- Hvis treet har høyde h
  - Så er det 2^i noder med dybde i for $0 \leq i < h$
  - Noder med dybde h er plassert så langt til venstre som mulig

Binære heaps og balanserte søketrær

- Vi vil se at binære heaps får $\mathcal{O}(\log(n))$ på innestting og sletting av minste

Binære heaps og balanserte søketrær

- Vi vil se at binære heaps får $\mathcal{O}(\log(n))$ på innestting og sletting av minste
- Det er samme kompleksitet som vi får med balanserte søketrær

Binære heaps og balanserte søketrær

- Vi vil se at binære heaps får $\mathcal{O}(\log(n))$ på innestting og sletting av minste
- Det er samme kompleksitet som vi får med balanserte søketrær
- Hva er da poenget?

Binære heaps og balanserte søketrær

- Vi vil se at binære heaps får $\mathcal{O}(\log(n))$ på innestting og sletting av minste
- Det er samme kompleksitet som vi får med balanserte søketrær
- Hva er da poenget?
  - Heaps støtter færre operasjoner og har en svakere invariant

Binære heaps og balanserte søketrær

- Vi vil se at binære heaps får $\mathcal{O}(\log(n))$ på innestting og sletting av minste
- Det er samme kompleksitet som vi får med balanserte søketrær
- Hva er da poenget?
  - Heaps støtter færre operasjoner og har en svakere invariant
  - Heaps er komplette, så de er alltid balanserte

Binære heaps og balanserte søketrær

- Vi vil se at binære heaps får $\mathcal{O}(\log(n))$ på innestting og sletting av minste
- Det er samme kompleksitet som vi får med balanserte søketrær
- Hva er da poenget?
  - Heaps støtter færre operasjoner og har en svakere invariant
  - Heaps er komplette, så de er alltid balanserte
  - De er mer balanserte enn både AVL- og rød-svarte trær

Binære heaps og balanserte søketrær

- Vi vil se at binære heaps får $\mathcal{O}(\log(n))$ på innestting og sletting av minste
- Det er samme kompleksitet som vi får med balanserte søketrær
- Hva er da poenget?
  - Heaps støtter færre operasjoner og har en svakere invariant
  - Heaps er komplette, så de er alltid balanserte
  - De er mer balanserte enn både AVL- og rød-svarte trær
  - Vi trenger ingen rotasjoner

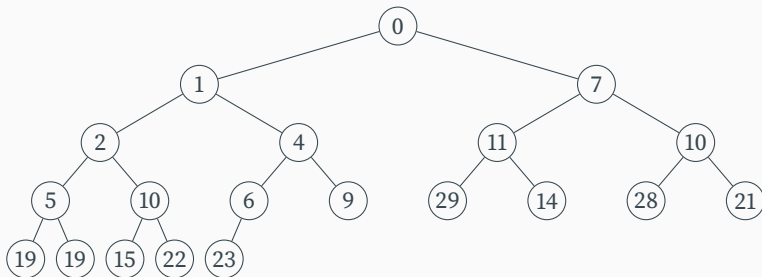
Binære heaps og balanserte søketrær

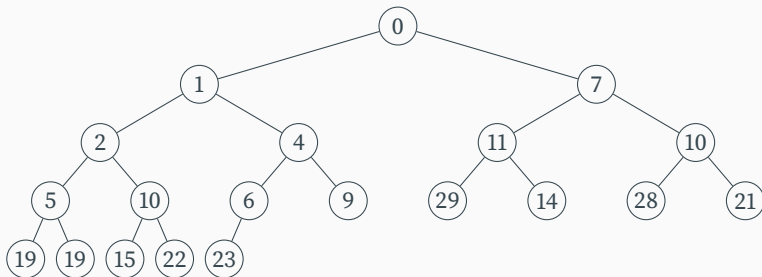
- Vi vil se at binære heaps får $\mathcal{O}(\log(n))$ på innestting og sletting av minste
- Det er samme kompleksitet som vi får med balanserte søketrær
- Hva er da poenget?
  - Heaps støtter færre operasjoner og har en svakere invariant
  - Heaps er komplette, så de er alltid balanserte
  - De er mer balanserte enn både AVL- og rød-svarte trær
  - Vi trenger ingen rotasjoner
  - Kan implementeres effektivt med arrayer

Binære heaps – eksempel

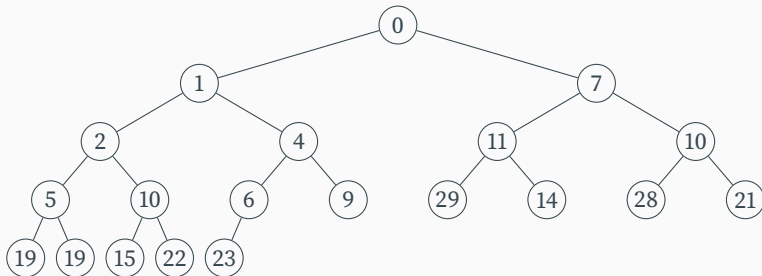

Binære heaps – eksempel

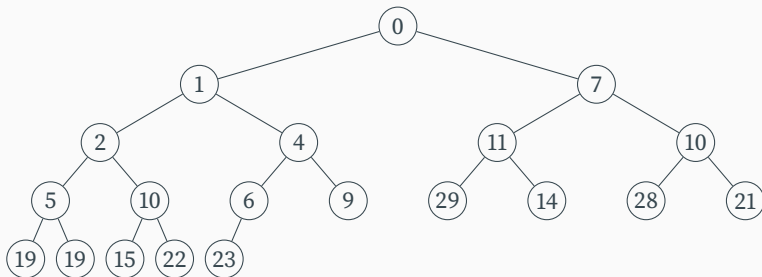
- Merk at hver node er større enn foreldrenoden

Binære heaps – eksempel

- Merk at hver node er større enn foreldrenoden
- Og at treet er komplett!

Binære heaps – eksempel

- Merk at hver node er større enn foreldrenoden
- Og at treet er komplett!
- Det tilsvarende arrayet ser slik ut:

0	1	7	2	4	11	10	5	10	6	9	29	14	28	21	19	19	15	22	23
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19

Binære heaps – idé bak innsetting

- Hovedidéen er å alltid legge til på neste ledige plass

Binære heaps – idé bak innsetting

- Hovedidéen er å alltid legge til på neste ledige plass
  - Altså, der neste node *må* være for at treet fortsatt skal være komplett

Binære heaps – idé bak innsetting

- Hovedidéen er å alltid legge til på neste ledige plass
  - Altså, der neste node *må* være for at treet fortsatt skal være komplett
- Hvis noden på den nye plassen er mindre enn foreldrenoden

Binære heaps – idé bak innsetting

- Hovedidéen er å alltid legge til på neste ledige plass
  - Altså, der neste node *må* være for at treet fortsatt skal være komplett
- Hvis noden på den nye plassen er mindre enn foreldrenoden
  - så må de bytte plass!

Binære heaps – idé bak innsetting

- Hovedidéen er å alltid legge til på neste ledige plass
  - Altså, der neste node *må* være for at treet fortsatt skal være komplett
- Hvis noden på den nye plassen er mindre enn foreldrenoden
  - så må de bytte plass!
  - (fortsett rekursivt)

Binære heaps – idé bak sletting

- Bytt verdien i rotnoden med verdien i den siste noden i treet

Binære heaps – idé bak sletting

- Bytt verdien i rotnoden med verdien i den siste noden i treet
  - Altså, den eneste noden som kan fjernes og treet fortsatt er komplett

Binære heaps – idé bak sletting

- Bytt verdien i rotnoden med verdien i den siste noden i treet
  - Altså, den eneste noden som kan fjernes og treet fortsatt er komplett
- Hvis noden er større enn en av barna

Binære heaps – idé bak sletting

- Bytt verdien i rotnoden med verdien i den siste noden i treet
  - Altså, den eneste noden som kan fjernes og treet fortsatt er komplett
- Hvis noden er større enn en av barna
  - så må den bytte plass med den minste

Binære heaps – idé bak sletting

- Bytt verdien i rotnoden med verdien i den siste noden i treet
  - Altså, den eneste noden som kan fjernes og treet fortsatt er komplett
- Hvis noden er større enn en av barna
  - så må den bytte plass med den minste
  - (fortsett rekursivt)

Binære heaps – Tre- vs arrayimplementasjon

- Heaps er vanligvis implementert med *arrayer*

Binære heaps – Tre- vs arrayimplementasjon

- Heaps er vanligvis implementert med *arrayer*
- Dette er fordi nodene ligger plassert så ryddig og pent

Binære heaps – Tre- vs arrayimplementasjon

- Heaps er vanligvis implementert med *arrayer*
- Dette er fordi nodene ligger plassert så ryddig og pent
- Med en tre-implementasjon trenger man

Binære heaps – Tre- vs arrayimplementasjon

- Heaps er vanligvis implementert med *arrayer*
- Dette er fordi nodene ligger plassert så ryddig og pent
- Med en tre-implementasjon trenger man
  - Elementet og venstre- og høyre barn i hver node, som vanlig

Binære heaps – Tre- vs arrayimplementasjon

- Heaps er vanligvis implementert med *arrayer*
- Dette er fordi nodene ligger plassert så ryddig og pent
- Med en tre-implementasjon trenger man
  - Elementet og venstre- og høyre barn i hver node, som vanlig
  - I tillegg trenger hver node peker til foreldernoden

Binære heaps – Tre- vs arrayimplementasjon

- Heaps er vanligvis implementert med *arrayer*
- Dette er fordi nodene ligger plassert så ryddig og pent
- Med en tre-implementasjon trenger man
  - Elementet og venstre- og høyre barn i hver node, som vanlig
  - I tillegg trenger hver node peker til foreldernoden
  - Vi trenger en peker til siste node

Binære heaps – Tre- vs arrayimplementasjon

- Heaps er vanligvis implementert med *arrayer*
- Dette er fordi nodene ligger plassert så ryddig og pent
- Med en tre-implementasjon trenger man
  - Elementet og venstre- og høyre barn i hver node, som vanlig
  - I tillegg trenger hver node peker til foreldernoden
  - Vi trenger en peker til siste node
    - (dette kan bli litt klønete)

Binære heaps – Tre- vs arrayimplementasjon

- Heaps er vanligvis implementert med *arrayer*
- Dette er fordi nodene ligger plassert så ryddig og pent
- Med en tre-implementasjon trenger man
  - Elementet og venstre- og høyre barn i hver node, som vanlig
  - I tillegg trenger hver node peker til foreldernoden
  - Vi trenger en peker til siste node
    - (dette kan bli litt klønete)
  - Alternativt trenger man bare vite størrelsen på treet

Binære heaps – Tre- vs arrayimplementasjon

- Heaps er vanligvis implementert med *arrayer*
- Dette er fordi nodene ligger plassert så ryddig og pent
- Med en tre-implementasjon trenger man
  - Elementet og venstre- og høyre barn i hver node, som vanlig
  - I tillegg trenger hver node peker til foreldernoden
  - Vi trenger en peker til siste node
    - (dette kan bli litt klønete)
  - Alternativt trenger man bare vite størrelsen på treet
    - for å finne siste node på $\mathcal{O}(\log(n))$ tid

Binære heaps – Tre- vs arrayimplementasjon

- Heaps er vanligvis implementert med *arrayer*
- Dette er fordi nodene ligger plassert så ryddig og pent
- Med en tre-implementasjon trenger man
  - Elementet og venstre- og høyre barn i hver node, som vanlig
  - I tillegg trenger hver node peker til foreldernoden
  - Vi trenger en peker til siste node
    - (dette kan bli litt klønete)
  - Alternativt trenger man bare vite størrelsen på treet
    - for å finne siste node på $\mathcal{O}(\log(n))$ tid
    - (nøtt: hvorfor?)

Binære heaps – Array representasjon

- Husk at vi bygger et *komplett* tre

Binære heaps – Array representasjon

- Husk at vi bygger et *komplett* tre
- La A være arrayen som representerer heapen

Binære heaps – Array representasjon

- Husk at vi bygger et *komplett* tre
- La A være arrayen som representerer heapen
- og la n være elementer på heapen, der $n \leq |A|$

Binære heaps – Array representasjon

- Husk at vi bygger et *komplett* tre
- La A være arrayen som representerer heapen
- og la n være elementer på heapen, der $n \leq |A|$
- Da gir $A[0]$ roten av treet

Binære heaps – Array representasjon

- Husk at vi bygger et *komplett* tre
- La A være arrayen som representerer heapen
- og la n være elementer på heapen, der $n \leq |A|$
- Da gir $A[0]$ roten av treet
- $A[n - 1]$ korresponderer til siste noden i treet

Binære heaps – Array representasjon

- Husk at vi bygger et *komplett* tre
- La A være arrayen som representerer heapen
- og la n være elementer på heapen, der $n \leq |A|$
- Da gir $A[0]$ roten av treet
- $A[n - 1]$ korresponderer til siste noden i treet
- Sett inn på plass $A[n]$ og bobbler opp hvis nødvendig

Binære heaps – Array representasjon

- Husk at vi bygger et *komplett* tre
- La A være arrayen som representerer heapen
- og la n være elementer på heapen, der $n \leq |A|$
- Da gir $A[0]$ roten av treet
- $A[n - 1]$ korresponderer til siste noden i treet
- Sett inn på plass $A[n]$ og bobbler opp hvis nødvendig
  - (vi må passe på at det er nok plass i arrayet)

Binære heaps – Array representasjon

- Husk at vi bygger et *komplett* tre
- La A være arrayen som representerer heapen
- og la n være elementer på heapen, der $n \leq |A|$
- Da gir $A[0]$ roten av treet
- $A[n - 1]$ korresponderer til siste noden i treet
- Sett inn på plass $A[n]$ og bobbler opp hvis nødvendig
  - (vi må passe på at det er nok plass i arrayet)
- Slett ved å flytte $A[n - 1]$ til roten og bobble ned hvis nødvendig

Binære heaps – Hjælpeprosedyrer

- Vi definerer tre hjælpeprosedyrer

```
1 Procedure ParentOf(i)  
2 | return  $\lfloor \frac{i-1}{2} \rfloor$ 
```

Binære heaps – Hjelpesedyrer

- Vi definerer tre hjelpesedyrer
- Foreldrenoden til $A[i]$ er på plass $\lfloor \frac{i-1}{2} \rfloor$

```
1 Procedure ParentOf(i)
2   | return  $\lfloor \frac{i-1}{2} \rfloor$ 
```

Binære heaps – Hjelpesedyrer

- Vi definerer tre hjelpesedyrer
- Foreldrenoden til $A[i]$ er på plass $\lfloor \frac{i-1}{2} \rfloor$
- Venstre barn til $A[i]$ er på plass $2 \cdot i + 1$

```
1 Procedure ParentOf(i)
2   | return  $\lfloor \frac{i-1}{2} \rfloor$ 
```

Binære heaps – Hjelpeprosedyrer

- Vi definerer tre hjelpeprosedyrer
- Foreldrenoden til $A[i]$ er på plass $\lfloor \frac{i-1}{2} \rfloor$
- Venstre barn til $A[i]$ er på plass $2 \cdot i + 1$
- Høyre barn til $A[i]$ er på plass $2 \cdot i + 2$

```
1 Procedure ParentOf(i)
2   | return  $\lfloor \frac{i-1}{2} \rfloor$ 
```

Binære heaps – Hjelpeprosedyrer

- Vi definerer tre hjelpeprosedyrer
- Foreldrenoden til $A[i]$ er på plass $\lfloor \frac{i-1}{2} \rfloor$
- Venstre barn til $A[i]$ er på plass $2 \cdot i + 1$
- Høyre barn til $A[i]$ er på plass $2 \cdot i + 2$

```
1 Procedure ParentOf(i)  
2 | return  $\lfloor \frac{i-1}{2} \rfloor$ 
```

Binære heaps – Hjelpesedyrer

- Vi definerer tre hjelpesedyrer
- Foreldrenoden til $A[i]$ er på plass $\lfloor \frac{i-1}{2} \rfloor$
- Venstre barn til $A[i]$ er på plass $2 \cdot i + 1$
- Høyre barn til $A[i]$ er på plass $2 \cdot i + 2$

```
1 Procedure ParentOf(i)
2   | return  $\lfloor \frac{i-1}{2} \rfloor$ 
```

```
1 Procedure LeftOf(i)
2   | return  $2 \cdot i + 1$ 
```

Binære heaps – Hjelpeprosedyrer

- Vi definerer tre hjelpeprosedyrer
- Foreldrenoden til $A[i]$ er på plass $\lfloor \frac{i-1}{2} \rfloor$
- Venstre barn til $A[i]$ er på plass $2 \cdot i + 1$
- Høyre barn til $A[i]$ er på plass $2 \cdot i + 2$

```
1 Procedure ParentOf(i)
2   | return  $\lfloor \frac{i-1}{2} \rfloor$ 
```

```
1 Procedure LeftOf(i)
2   | return  $2 \cdot i + 1$ 
```

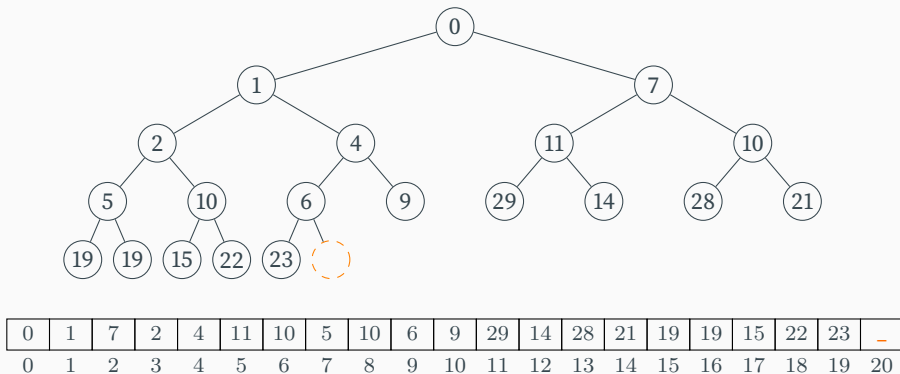

```
1 Procedure RightOf(i)
2   | return  $2 \cdot i + 2$ 
```

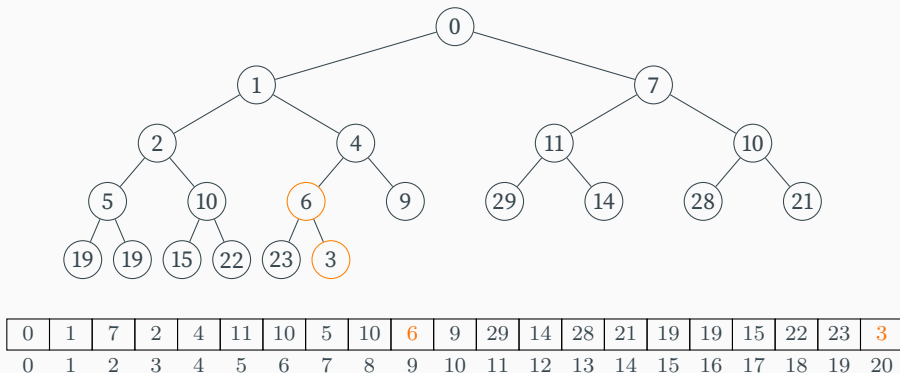
Binære heaps – innsetting (eksempel)

Lag en node på den siste plassen, som er indeks 20

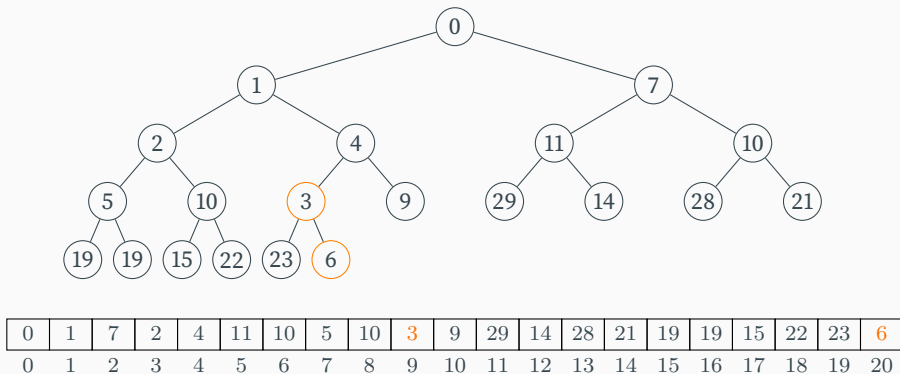

Binære heaps – innsetting (eksempel)

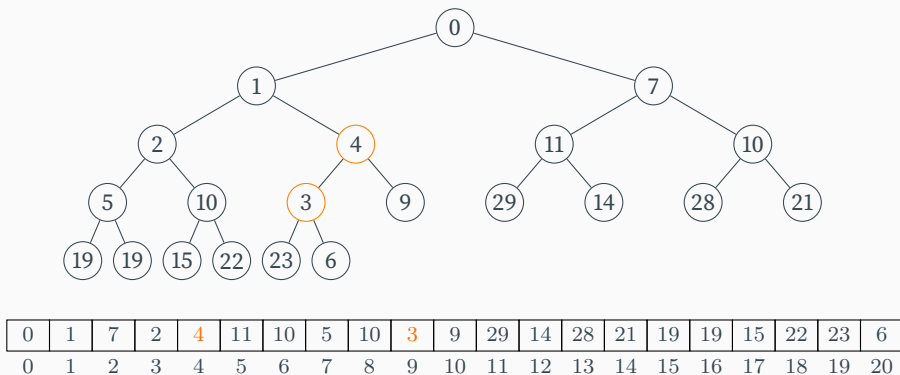
Sammenlign med foreldrenoden, som er index $\text{ParentOf}(20) = \lfloor \frac{20-1}{2} \rfloor = 9$

Binære heaps – innsetting (eksempel)

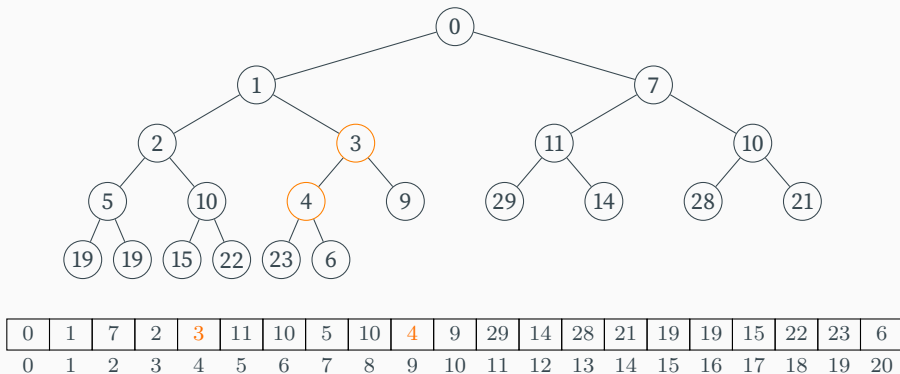
3 og 6 bytter plass, fordi $3 < 6$

Binære heaps – innsetting (eksempel)

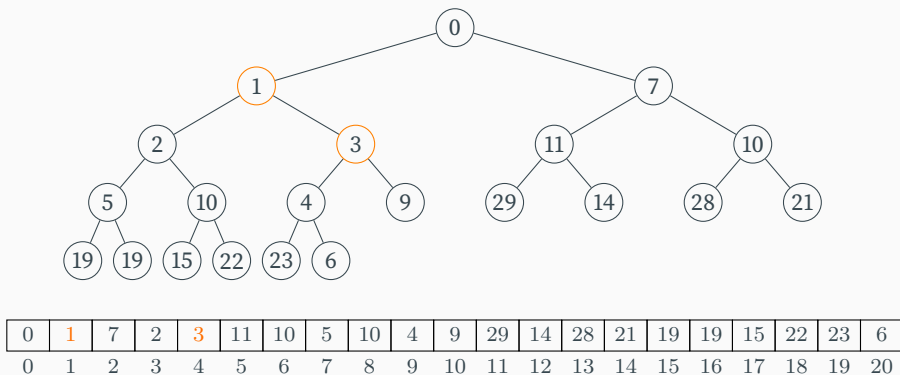
Igjen, sammenlign med foreldernoden, som er index $\text{ParentOf}(9) = 4$

Binære heaps – innsetting (eksempel)

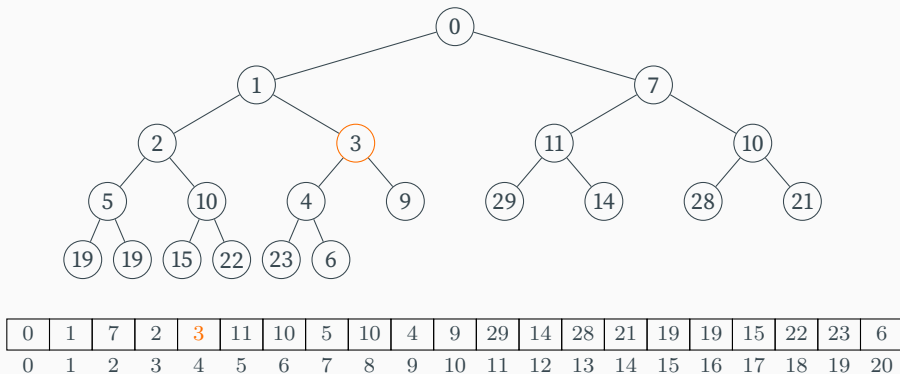
3 og 4 bytter plass, fordi $3 < 4$

Binære heaps – innsetting (eksempel)

Igjen, sammenlign med foreldrenoden, som er index $\text{ParentOf}(4) = 1$

Binære heaps – innsetting (eksempel)

Algoritmen terminerer, fordi $3 \not\leq 1$

Binære heaps – innsetting (implementasjon)

ALGORITHM: INNSETTING I HEAP

Input: Et array A som representerer en heap med n elementer, og et element x

Output: Et array som representerer en heap, som inneholder x

1 **Procedure** Insert(A, x)

Binære heaps – innsetting (implementasjon)

ALGORITHM: INNSETTING I HEAP

Input: Et array A som representerer en heap med n elementer, og et element x

Output: Et array som representerer en heap, som inneholder x

1 **Procedure** Insert(A, x)

2      $A[n] \leftarrow x$

      |

Binære heaps – innsetting (implementasjon)

ALGORITHM: INNSETTING I HEAP

Input: Et array A som representerer en heap med n elementer, og et element x

Output: Et array som representerer en heap, som inneholder x

1 **Procedure** Insert(A, x)

2      $A[n] \leftarrow x$

3      $i \leftarrow n$

Binære heaps – innsetting (implementasjon)

ALGORITHM: INNSETTING I HEAP

Input: Et array A som representerer en heap med n elementer, og et element x

Output: Et array som representerer en heap, som inneholder x

```
1 Procedure Insert( $A, x$ )  
2    $A[n] \leftarrow x$   
3    $i \leftarrow n$   
4   while  $0 < i$  and  $A[i] < A[\text{ParentOf}(i)]$  do  
   |  
   |
```

Binære heaps – innsetting (implementasjon)

ALGORITHM: INNSETTING I HEAP

Input: Et array A som representerer en heap med n elementer, og et element x

Output: Et array som representerer en heap, som inneholder x

```
1 Procedure Insert( $A, x$ )
2    $A[n] \leftarrow x$ 
3    $i \leftarrow n$ 
4   while  $0 < i$  and  $A[i] < A[\text{ParentOf}(i)]$  do
5      $A[i], A[\text{ParentOf}(i)] \leftarrow A[\text{ParentOf}(i)], A[i]$ 
```

Binære heaps – innsetting (implementasjon)

ALGORITHM: INNSETTING I HEAP

Input: Et array A som representerer en heap med n elementer, og et element x

Output: Et array som representerer en heap, som inneholder x

```
1 Procedure Insert( $A, x$ )
2    $A[n] \leftarrow x$ 
3    $i \leftarrow n$ 
4   while  $0 < i$  and  $A[i] < A[\text{ParentOf}(i)]$  do
5      $A[i], A[\text{ParentOf}(i)] \leftarrow A[\text{ParentOf}(i)], A[i]$ 
6      $i \leftarrow \text{ParentOf}(i)$ 
```

Binære heaps – innsetting (implementasjon)

ALGORITHM: INNSETTING I HEAP

Input: Et array A som representerer en heap med n elementer, og et element x

Output: Et array som representerer en heap, som inneholder x

```
1 Procedure Insert( $A, x$ )
2    $A[n] \leftarrow x$ 
3    $i \leftarrow n$ 
4   while  $0 < i$  and  $A[i] < A[\text{ParentOf}(i)]$  do
5      $A[i], A[\text{ParentOf}(i)] \leftarrow A[\text{ParentOf}(i)], A[i]$ 
6      $i \leftarrow \text{ParentOf}(i)$ 
```

- Merk at vi antar at A er stor nok

Binære heaps – innsetting (implementasjon)

ALGORITHM: INNSETTING I HEAP

Input: Et array A som representerer en heap med n elementer, og et element x

Output: Et array som representerer en heap, som inneholder x

```
1 Procedure Insert( $A, x$ )
2    $A[n] \leftarrow x$ 
3    $i \leftarrow n$ 
4   while  $0 < i$  and  $A[i] < A[\text{ParentOf}(i)]$  do
5      $A[i], A[\text{ParentOf}(i)] \leftarrow A[\text{ParentOf}(i)], A[i]$ 
6      $i \leftarrow \text{ParentOf}(i)$ 
```

- Merk at vi antar at A er stor nok
- Dette kan for eksempel håndteres med en dynamisk array (som ArrayList)

Binære heaps – innsetting (implementasjon)

ALGORITHM: INNSETTING I HEAP

Input: Et array A som representerer en heap med n elementer, og et element x

Output: Et array som representerer en heap, som inneholder x

```
1 Procedure Insert( $A, x$ )
2    $A[n] \leftarrow x$ 
3    $i \leftarrow n$ 
4   while  $0 < i$  and  $A[i] < A[\text{ParentOf}(i)]$  do
5      $A[i], A[\text{ParentOf}(i)] \leftarrow A[\text{ParentOf}(i)], A[i]$ 
6      $i \leftarrow \text{ParentOf}(i)$ 
```

- Merk at vi antar at A er stor nok
- Dette kan for eksempel håndteres med en dynamisk array (som ArrayList)
- Eventuelt, lage et nytt array når A blir full

Binære heaps – innsetting (implementasjon)

ALGORITHM: INNSETTING I HEAP

Input: Et array A som representerer en heap med n elementer, og et element x

Output: Et array som representerer en heap, som inneholder x

```
1 Procedure Insert( $A, x$ )
2    $A[n] \leftarrow x$ 
3    $i \leftarrow n$ 
4   while  $0 < i$  and  $A[i] < A[\text{ParentOf}(i)]$  do
5      $A[i], A[\text{ParentOf}(i)] \leftarrow A[\text{ParentOf}(i)], A[i]$ 
6      $i \leftarrow \text{ParentOf}(i)$ 
```

- Merk at vi antar at A er stor nok
- Dette kan for eksempel håndteres med en dynamisk array (som ArrayList)
- Eventuelt, lage et nytt array når A blir full
  - Da må alle elementer kopieres over

Binære heaps – innsetting (implementasjon)

ALGORITHM: INNSETTING I HEAP

Input: Et array A som representerer en heap med n elementer, og et element x

Output: Et array som representerer en heap, som inneholder x

```
1 Procedure Insert( $A, x$ )
2    $A[n] \leftarrow x$ 
3    $i \leftarrow n$ 
4   while  $0 < i$  and  $A[i] < A[\text{ParentOf}(i)]$  do
5      $A[i], A[\text{ParentOf}(i)] \leftarrow A[\text{ParentOf}(i)], A[i]$ 
6      $i \leftarrow \text{ParentOf}(i)$ 
```

- Merk at vi antar at A er stor nok
- Dette kan for eksempel håndteres med en dynamisk array (som `ArrayList`)
- Eventuelt, lage et nytt array når A blir full
  - Da må alle elementer kopieres over
  - En vanlig strategi er å gjøre arrayet dobbelt så stort

Binære heaps – innsetting (implementasjon)

ALGORITHM: INNSETTING I HEAP

Input: Et array A som representerer en heap med n elementer, og et element x

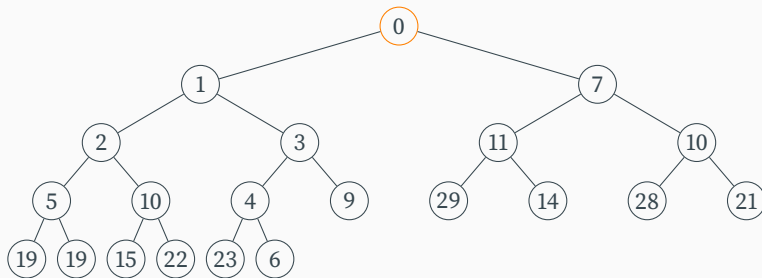
Output: Et array som representerer en heap, som inneholder x

```
1 Procedure Insert( $A, x$ )
2    $A[n] \leftarrow x$ 
3    $i \leftarrow n$ 
4   while  $0 < i$  and  $A[i] < A[\text{ParentOf}(i)]$  do
5      $A[i], A[\text{ParentOf}(i)] \leftarrow A[\text{ParentOf}(i)], A[i]$ 
6      $i \leftarrow \text{ParentOf}(i)$ 
```

- Merk at vi antar at A er stor nok
- Dette kan for eksempel håndteres med en dynamisk array (som ArrayList)
- Eventuelt, lage et nytt array når A blir full
  - Da må alle elementer kopieres over
  - En vanlig strategi er å gjøre arrayet dobbelt så stort
  - Arrayet kan gjøres mindre igjen dersom det blir veldig få elementer

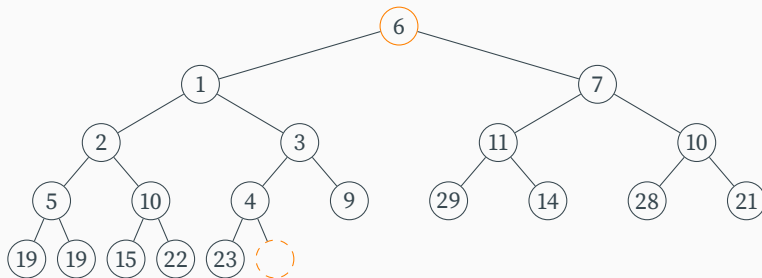
Binære heaps – fjern minste (eksempel)

0	1	7	2	3	11	10	5	10	4	9	29	14	28	21	19	19	15	22	23	6
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20

Vi skal fjerne den minste noden, som alltid ligger i rotnoden

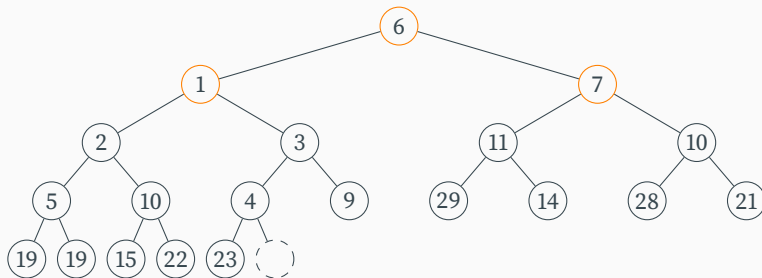
Binære heaps – fjern minste (eksempel)

6	1	7	2	3	11	10	5	10	4	9	29	14	28	21	19	19	15	22	23	-
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20

Flytt siste element til roten

Binære heaps – fjern minste (eksempel)

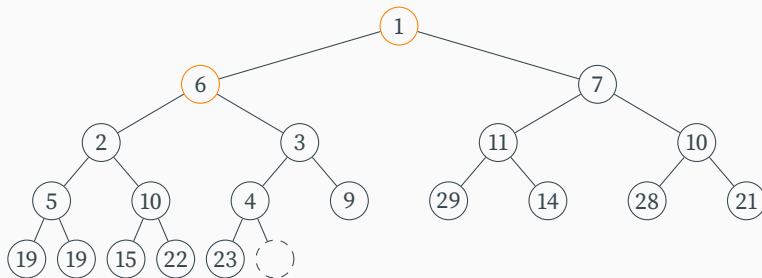

6	1	7	2	3	11	10	5	10	4	9	29	14	28	21	19	19	15	22	23	-
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20

Sammenlign med venstre og høyre barn, som ligger på plass

$\text{LeftOf}(0) = 0 \cdot 2 + 1 = 1$ og $\text{RightOf}(0) = 0 \cdot 2 + 2 = 2$

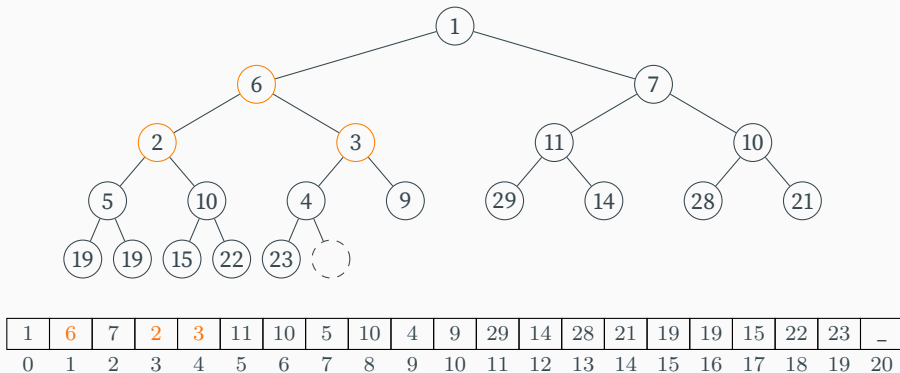
Binære heaps – fjern minste (eksempel)

1	6	7	2	3	11	10	5	10	4	9	29	14	28	21	19	19	15	22	23	_
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20

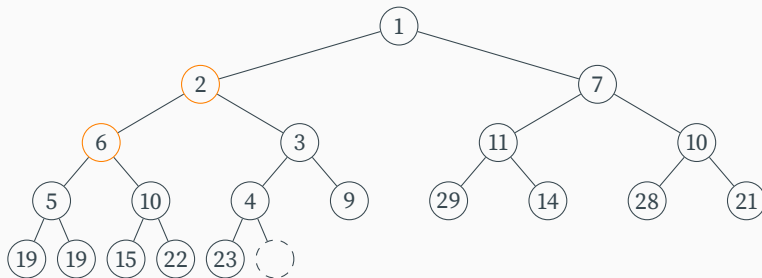
6 bytter plass med 1 fordi $1 < 6$ og $1 < 7$

Binære heaps – fjern minste (eksempel)

Sammenlign med venstre og høyre barn, som ligger på plass $\text{LeftOf}(1) = 3$ og $\text{RightOf}(1) = 4$

Binære heaps – fjern minste (eksempel)

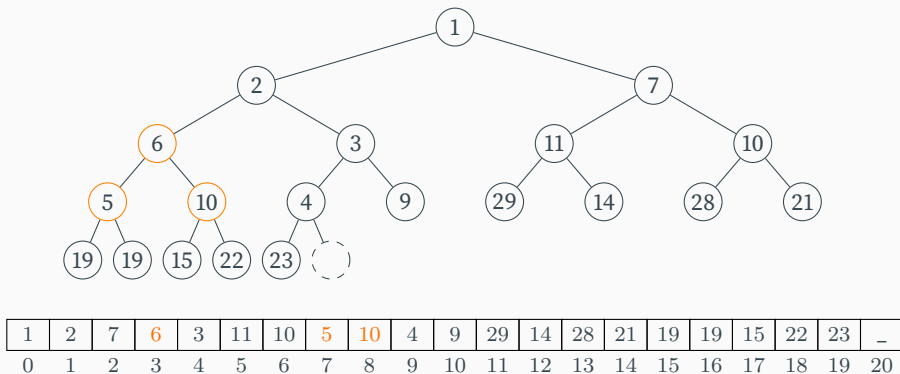

1	2	7	6	3	11	10	5	10	4	9	29	14	28	21	19	19	15	22	23	_
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20

6 bytter plass med 2 fordi $2 < 6$ og $2 < 3$

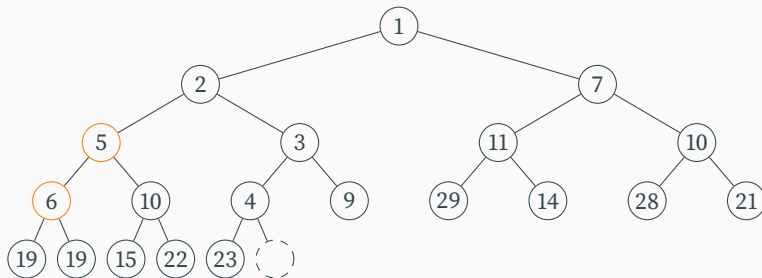

Binære heaps – fjern minste (eksempel)

Sammenlign med venstre og høyre barn, som ligger på plass $\text{LeftOf}(3) = 7$ og $\text{RightOf}(3) = 8$

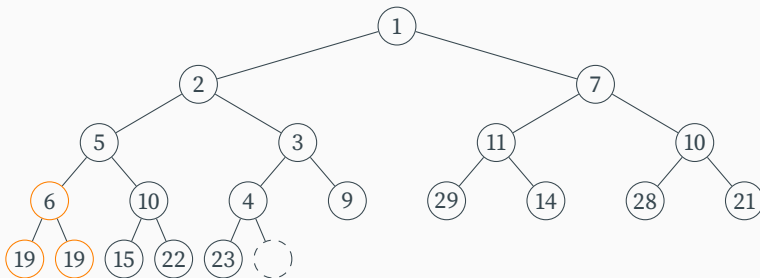
Binære heaps – fjern minste (eksempel)

1	2	7	5	3	11	10	6	10	4	9	29	14	28	21	19	19	15	22	23	_
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20

6 bytter plass med 5 fordi $5 < 6$ og $5 < 10$

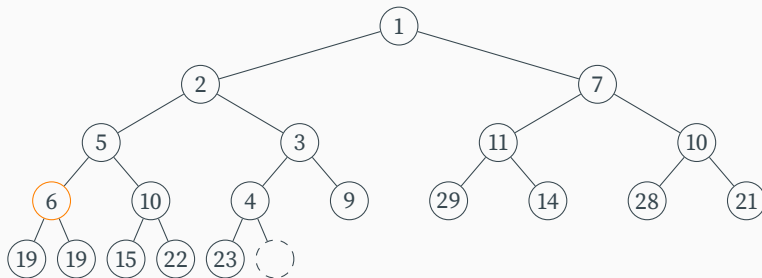
Binære heaps – fjern minste (eksempel)

1	2	7	5	3	11	10	6	10	4	9	29	14	28	21	19	19	15	22	23	-
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20

Sammenlign med venstre og høyre barn, som ligger på plass $\text{LeftOf}(7) = 15$ og $\text{RightOf}(7) = 16$

Binære heaps – fjern minste (eksempel)

1	2	7	5	3	11	10	6	10	4	9	29	14	28	21	19	19	15	22	23	_
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20

Algoritmen terminerer, fordi $19 \neq 6$

Binære heaps – fjern minste (implementasjon)

ALGORITHM: FJERNING AV MINSTE ELEMENT FRA HEAP

Input: Et array A som representerer en ikke-tom heap med n elementer

Output: Det minste elementet fjernes og returneres

1 **Procedure** RemoveMin(A)

Binære heaps – fjern minste (implementasjon)

ALGORITHM: FJERNING AV MINSTE ELEMENT FRA HEAP

Input: Et array A som representerer en ikke-tom heap med n elementer

Output: Det minste elementet fjernes og returneres

1 **Procedure** RemoveMin(A)

2      $x \leftarrow A[0]$

Binære heaps – fjern minste (implementasjon)

ALGORITHM: FJERNING AV MINSTE ELEMENT FRA HEAP

Input: Et array A som representerer en ikke-tom heap med n elementer

Output: Det minste elementet fjernes og returneres

```
1 Procedure RemoveMin( $A$ )  
2    $x \leftarrow A[0]$   
3    $A[0] \leftarrow A[n - 1]$   
4    $i \leftarrow 0$ 
```

Binære heaps – fjern minste (implementasjon)

ALGORITHM: FJERNING AV MINSTE ELEMENT FRA HEAP

Input: Et array A som representerer en ikke-tom heap med n elementer

Output: Det minste elementet fjernes og returneres

```
1 Procedure RemoveMin( $A$ )  
2    $x \leftarrow A[0]$   
3    $A[0] \leftarrow A[n - 1]$   
4    $i \leftarrow 0$   
5   while LeftOf( $i$ ) <  $n - 1$  do
```


Binære heaps – fjern minste (implementasjon)

ALGORITHM: FJERNING AV MINSTE ELEMENT FRA HEAP

Input: Et array A som representerer en ikke-tom heap med n elementer

Output: Det minste elementet fjernes og returneres

```
1 Procedure RemoveMin( $A$ )
2    $x \leftarrow A[0]$ 
3    $A[0] \leftarrow A[n - 1]$ 
4    $i \leftarrow 0$ 
5   while LeftOf( $i$ )  $< n - 1$  do
6      $j \leftarrow \text{LeftOf}(i)$ 
7     if RightOf( $i$ )  $< n - 1$  and  $A[\text{RightOf}(i)] < A[j]$  then
8        $j \leftarrow \text{RightOf}(i)$ 
```

Binære heaps – fjern minste (implementasjon)

ALGORITHM: FJERNING AV MINSTE ELEMENT FRA HEAP

Input: Et array A som representerer en ikke-tom heap med n elementer

Output: Det minste elementet fjernes og returneres

```
1 Procedure RemoveMin( $A$ )
2    $x \leftarrow A[0]$ 
3    $A[0] \leftarrow A[n - 1]$ 
4    $i \leftarrow 0$ 
5   while LeftOf( $i$ ) <  $n - 1$  do
6      $j \leftarrow \text{LeftOf}(i)$ 
7     if RightOf( $i$ ) <  $n - 1$  and  $A[\text{RightOf}(i)] < A[j]$  then
8        $j \leftarrow \text{RightOf}(i)$ 
9     if  $A[i] \leq A[j]$  then
10      return  $x$ 
```

Binære heaps – fjern minste (implementasjon)

ALGORITHM: FJERNING AV MINSTE ELEMENT FRA HEAP

Input: Et array A som representerer en ikke-tom heap med n elementer

Output: Det minste elementet fjernes og returneres

```
1 Procedure RemoveMin( $A$ )
2    $x \leftarrow A[0]$ 
3    $A[0] \leftarrow A[n - 1]$ 
4    $i \leftarrow 0$ 
5   while LeftOf( $i$ ) <  $n - 1$  do
6      $j \leftarrow \text{LeftOf}(i)$ 
7     if RightOf( $i$ ) <  $n - 1$  and  $A[\text{RightOf}(i)] < A[j]$  then
8        $j \leftarrow \text{RightOf}(i)$ 
9     if  $A[i] \leq A[j]$  then
10      return  $x$ 
11      $A[i], A[j] \leftarrow A[j], A[i]$ 
12      $i \leftarrow j$ 
```

Binære heaps – fjern minste (implementasjon)

ALGORITHM: FJERNING AV MINSTE ELEMENT FRA HEAP

Input: Et array A som representerer en ikke-tom heap med n elementer

Output: Det minste elementet fjernes og returneres

```
1 Procedure RemoveMin( $A$ )
2    $x \leftarrow A[0]$ 
3    $A[0] \leftarrow A[n - 1]$ 
4    $i \leftarrow 0$ 
5   while LeftOf( $i$ ) <  $n - 1$  do
6      $j \leftarrow \text{LeftOf}(i)$ 
7     if RightOf( $i$ ) <  $n - 1$  and  $A[\text{RightOf}(i)] < A[j]$  then
8        $j \leftarrow \text{RightOf}(i)$ 
9     if  $A[i] \leq A[j]$  then
10      return  $x$ 
11      $A[i], A[j] \leftarrow A[j], A[i]$ 
12      $i \leftarrow j$ 
13  return  $x$ 
```

Huffman-koding

Huffman-koding

- Huffman-koding brukes for å *komprimere* data

Huffman-koding

- Huffman-koding brukes for å *komprimere* data
- Du er gitt en mengde med symboler, kalt et *alfabet*

Huffman-koding

- Huffman-koding brukes for å *komprimere* data
- Du er gitt en mengde med symboler, kalt et *alfabet*
  - der hvert symbol har en gitt relativ *frekvens*

Huffman-koding

- Huffman-koding brukes for å *komprimere* data
- Du er gitt en mengde med symboler, kalt et *alfabet*
  - der hvert symbol har en gitt relativ *frekvens*
- Vi ønsker å representere hvert symbol med en bitstreng

Huffman-koding

- Huffman-koding brukes for å *komprimere* data
- Du er gitt en mengde med symboler, kalt et *alfabet*
  - der hvert symbol har en gitt relativ *frekvens*
- Vi ønsker å representere hvert symbol med en bitstreng
  - slik at strenger over alfabetet blir så korte så mulig

Huffman-koding

- Huffman-koding brukes for å *komprimere* data
- Du er gitt en mengde med symboler, kalt et *alfabet*
  - der hvert symbol har en gitt relativ *frekvens*
- Vi ønsker å representere hvert symbol med en bitstreng
  - slik at strenger over alfabetet blir så korte så mulig
- Vi kaller en slik mapping fra symboler til bitstrenger en *enkoding*

Huffman-koding

- Huffman-koding brukes for å *komprimere* data
- Du er gitt en mengde med symboler, kalt et *alfabet*
  - der hvert symbol har en gitt relativ *frekvens*
- Vi ønsker å representere hvert symbol med en bitstreng
  - slik at strenger over alfabetet blir så korte så mulig
- Vi kaller en slik mapping fra symboler til bitstrenger en *enkoding*
- Vi kaller disse bitstrengene *kodeord*

Huffman-koding – fast lengde

- Anta at vi jobber med bitstrenger av (fast) lengde n

Huffman-koding – fast lengde

- Anta at vi jobber med bitstrenger av (fast) lengde n
- Med n bits kan vi representere 2^n forskjellige symboler

Huffman-koding – fast lengde

- Anta at vi jobber med bitstrenger av (fast) lengde n
- Med n bits kan vi representere 2^n forskjellige symboler
  - For å kunne representere m symboler trenger vi $\lceil \log_2(m) \rceil$ bits

Huffman-koding – fast lengde

- Anta at vi jobber med bitstrenger av (fast) lengde n
- Med n bits kan vi representere 2^n forskjellige symboler
  - For å kunne representere m symboler trenger vi $\lceil \log_2(m) \rceil$ bits
- Med en fast lengde n og en gitt streng s

Huffman-koding – fast lengde

- Anta at vi jobber med bitstrenger av (fast) lengde n
- Med n bits kan vi representere 2^n forskjellige symboler
  - For å kunne representere m symboler trenger vi $\lceil \log_2(m) \rceil$ bits
- Med en fast lengde n og en gitt streng s
  - brukes det $|s| \cdot n$ bits for å representere den

Huffman-koding – variabel lengde

- Som regel vil noen symboler forekomme oftere enn andre

Huffman-koding – variabel lengde

- Som regel vil noen symboler forekomme oftere enn andre
- En Huffman-koding konstrueres på bakgrunn av den relative frekvensen til symbolene i alfabetet, slik at

Huffman-koding – variabel lengde

- Som regel vil noen symboler forekomme oftere enn andre
- En Huffman-koding konstrueres på bakgrunn av den relative frekvensen til symbolene i alfabetet, slik at
  - symboler som forekommer ofte representeres med en relativt kort bitstreng

Huffman-koding – variabel lengde

- Som regel vil noen symboler forekomme oftere enn andre
- En Huffman-koding konstrueres på bakgrunn av den relative frekvensen til symbolene i alfabetet, slik at
  - symboler som forekommer ofte representeres med en relativt kort bitstreng
  - symboler som forekommer sjeldent representeres med en relativt lang bitstreng

Huffman-koding – variabel lengde (prefiks)

- Med bitstrenger av variabel lengde er det vanskeligere å vite når et symbol slutter og et annet begynner

Huffman-koding – variabel lengde (prefiks)

- Med bitstrenger av variabel lengde er det vanskeligere å vite når et symbol slutter og et annet begynner
- For å unngå tvetydighet må vi sørge for at ingen kodeord er *prefiks* av et annet

Huffman-koding – variabel lengde (prefiks)

- Med bitstrenger av variabel lengde er det vanskeligere å vite når et symbol slutter og et annet begynner
- For å unngå tvetydighet må vi sørge for at ingen kodeord er *prefiks* av et annet
  - Ingen kodeord kan være en forlengelse av et annet

Huffman-koding – variabel lengde (prefiks)

- Med bitstrenger av variabel lengde er det vanskeligere å vite når et symbol slutter og et annet begynner
- For å unngå tvetydighet må vi sørge for at ingen kodeord er *prefiks* av et annet
  - Ingen kodeord kan være en forlengelse av et annet
  - Hvis 010 er et kodeord kan 0001 være et kodeord

Huffman-koding – variabel lengde (prefiks)

- Med bitstrenger av variabel lengde er det vanskeligere å vite når et symbol slutter og et annet begynner
- For å unngå tvetydighet må vi sørge for at ingen kodeord er *prefiks* av et annet
  - Ingen kodeord kan være en forlengelse av et annet
  - Hvis 010 er et kodeord kan 0001 være et kodeord
  - Hvis 010 er et kodeord kan *ikke* 0101 være et kodeord

Huffman-koding – frekvenstabell

«det er veldig vanskelig å finne på en eksempelsetning»

Huffman-koding – frekvenstabell

«det er veldig vanskelig å finne på en eksempelsetning»

- Setningen over har følgende frekvenstabell

Symbol	a	d	e	f	g	i	k	l	m	n	p	r	s	t	v	å
Frekvens	8	1	2	10	1	3	4	2	3	1	6	2	1	3	2	2

Huffman-koding – frekvenstabell

«det er veldig vanskelig å finne på en eksempelsetning»

- Setningen over har følgende frekvenstabell

Symbol	a	d	e	f	g	i	k	l	m	n	p	r	s	t	v	å
Frekvens	8	1	2	10	1	3	4	2	3	1	6	2	1	3	2	2

- Med fast lengde trenger vi 5 bits for hvert symbol

Huffman-koding – frekvenstabell

«det er veldig vanskelig å finne på en eksempelsetning»

- Setningen over har følgende frekvenstabell

Symbol	a	d	e	f	g	i	k	l	m	n	p	r	s	t	v	å
Frekvens	8	1	2	10	1	3	4	2	3	1	6	2	1	3	2	2

- Med fast lengde trenger vi 5 bits for hvert symbol
  - Det gir $53 \cdot 5 = 265$ bits for å representere hele setningen

Huffman-koding – frekvenstabell

«det er veldig vanskelig å finne på en eksempelsetning»

- Setningen over har følgende frekvenstabell

Symbol	a	d	e	f	g	i	k	l	m	n	p	r	s	t	v	å
Frekvens	8	1	2	10	1	3	4	2	3	1	6	2	1	3	2	2

- Med fast lengde trenger vi 5 bits for hvert symbol
  - Det gir $53 \cdot 5 = 265$ bits for å representere hele setningen
- Med huffman-koding trenger vi bare 198 bits

Huffman-koding – frekvenstabell

«det er veldig vanskelig å finne på en eksempelsetning»

- Setningen over har følgende frekvenstabell

Symbol	a	d	e	f	g	i	k	l	m	n	p	r	s	t	v	å
Frekvens	8	1	2	10	1	3	4	2	3	1	6	2	1	3	2	2

- Med fast lengde trenger vi 5 bits for hvert symbol
  - Det gir $53 \cdot 5 = 265$ bits for å representere hele setningen
- Med huffman-koding trenger vi bare 198 bits
  - Dette er *optimalt*

Huffman-koding – Huffman træ

- En Huffman-koding konstrueres ved at bygge et binært træ

Huffman-koding – Huffman træ

- En Huffman-koding konstrueres ved at bygge et binært træ
  - der hvert symbol i alfabetet forekommer som en løvnode

Huffman-koding – Huffman trær

- En Huffman-koding konstrueres ved å bygge et binært tre
  - der hvert symbol i alfabetet forekommer som en løvnode
- Hver sti fra rot til løv gir opphav til et kodeord for det aktuelle symbolet

Huffman-koding – Huffman trær

- En Huffman-koding konstrueres ved å bygge et binært tre
  - der hvert symbol i alfabetet forekommer som en løvnode
- Hver sti fra rot til løv gir opphav til et kodeord for det aktuelle symbolet
  - En gren mot venstre tolkes som 0

Huffman-koding – Huffman trær

- En Huffman-koding konstrueres ved å bygge et binært tre
  - der hvert symbol i alfabetet forekommer som en løvnode
- Hver sti fra rot til løv gir opphav til et kodeord for det aktuelle symbolet
  - En gren mot venstre tolkes som 0
  - En gren mot høyre tolkes som 1

Huffman-koding – Huffman trær

- En Huffman-koding konstrueres ved å bygge et binært tre
  - der hvert symbol i alfabetet forekommer som en løvnode
- Hver sti fra rot til løv gir opphav til et kodeord for det aktuelle symbolet
  - En gren mot venstre tolkes som 0
  - En gren mot høyre tolkes som 1
- Hver node v har en assosiert frekvens

Huffman-koding – Huffman trær

- En Huffman-koding konstrueres ved å bygge et binært tre
  - der hvert symbol i alfabetet forekommer som en løvnode
- Hver sti fra rot til løv gir opphav til et kodeord for det aktuelle symbolet
  - En gren mot venstre tolkes som 0
  - En gren mot høyre tolkes som 1
- Hver node v har en assosiert frekvens
  - som er gitt av summen av alle løvnoder som er etterfølgere av v sine frekvenser

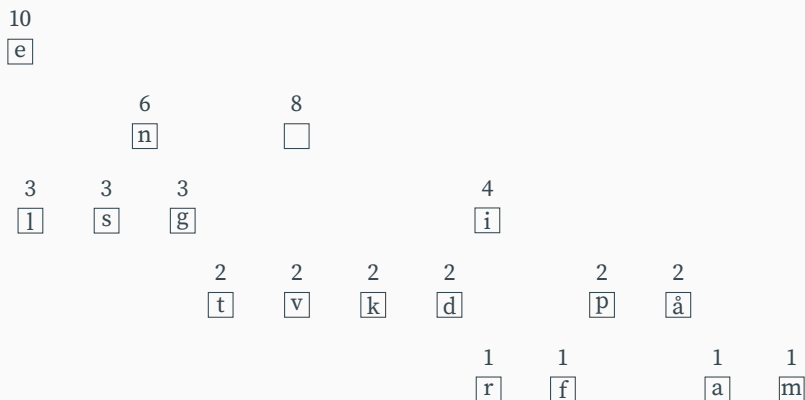
Huffman-koding – Huffman trær

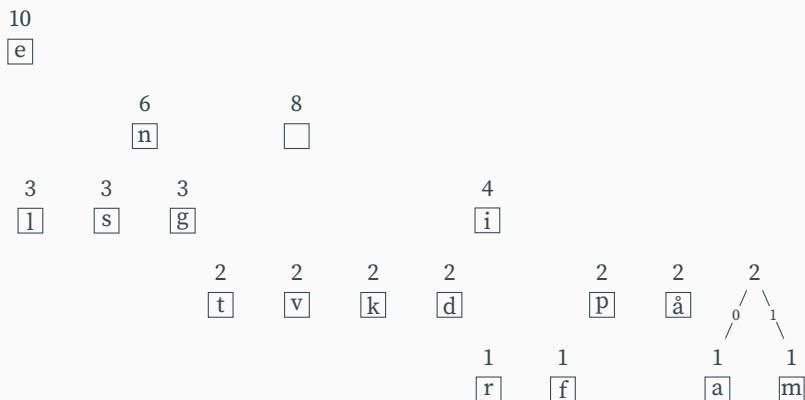
- En Huffman-koding konstrueres ved å bygge et binært tre
  - der hvert symbol i alfabetet forekommer som en løvnode
- Hver sti fra rot til løv gir opphav til et kodeord for det aktuelle symbolet
  - En gren mot venstre tolkes som 0
  - En gren mot høyre tolkes som 1
- Hver node v har en assosiert frekvens
  - som er gitt av summen av alle løvnoder som er etterfølgere av v sine frekvenser
- Symboler som forekommer sjeldent vil ligge dypere i det Huffman-treet enn symbolene som forekommer ofte

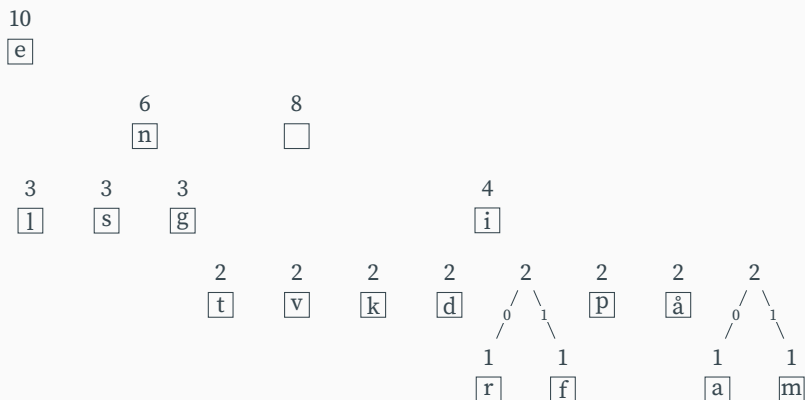
Huffman-koding – Bygge Huffman-tre (eksempel)

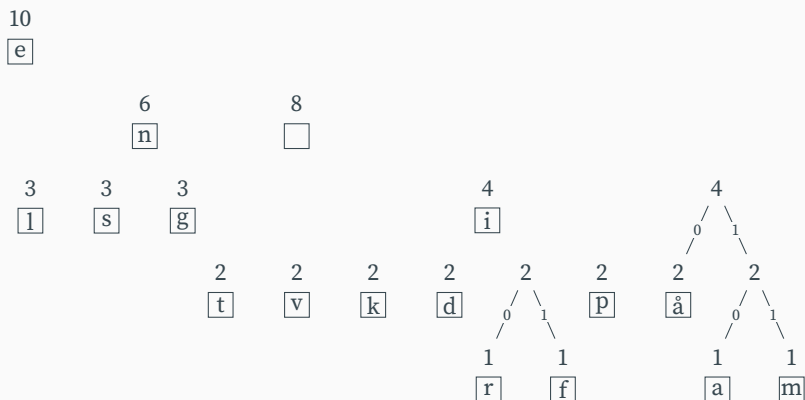
Huffman-koding – Bygge Huffman-tre (eksempel)

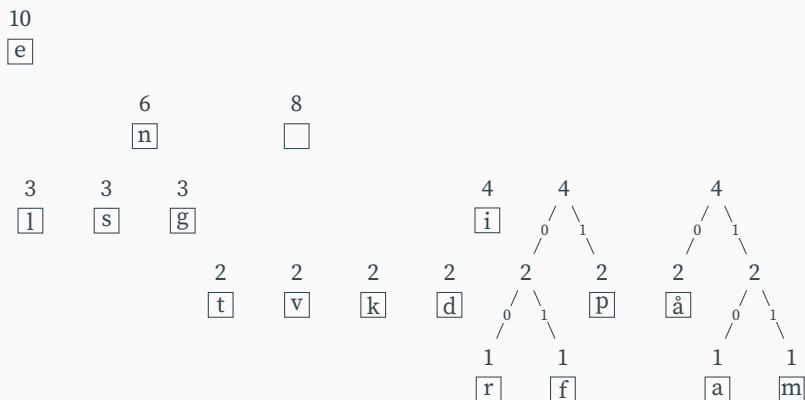
Huffman-koding – Bygge Huffman-tre (eksempel)

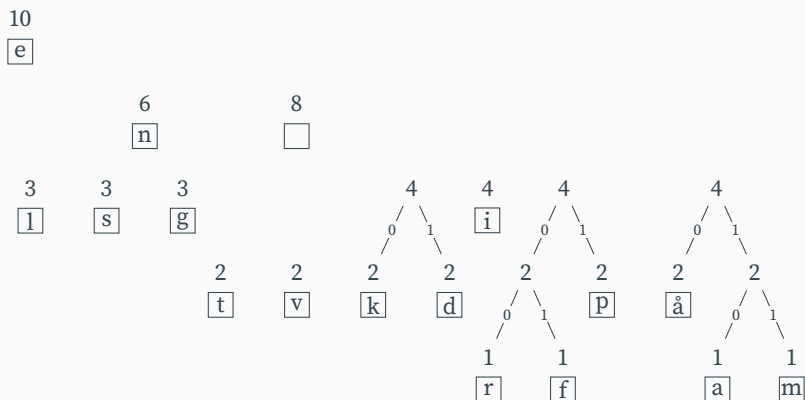
Huffman-koding – Bygge Huffman-tre (eksempel)

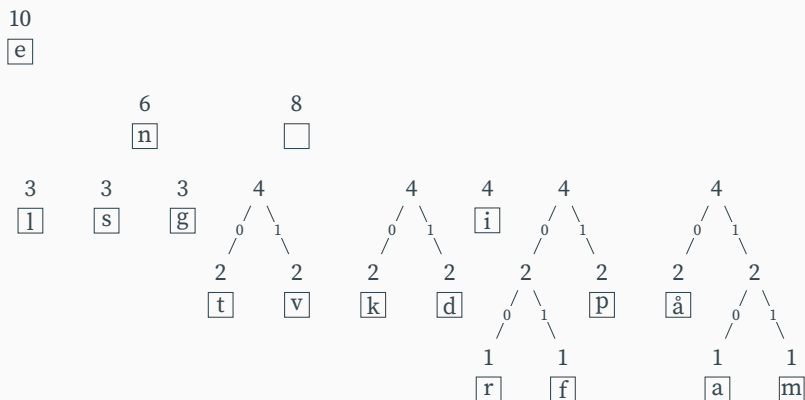
Huffman-koding – Bygge Huffman-tre (eksempel)

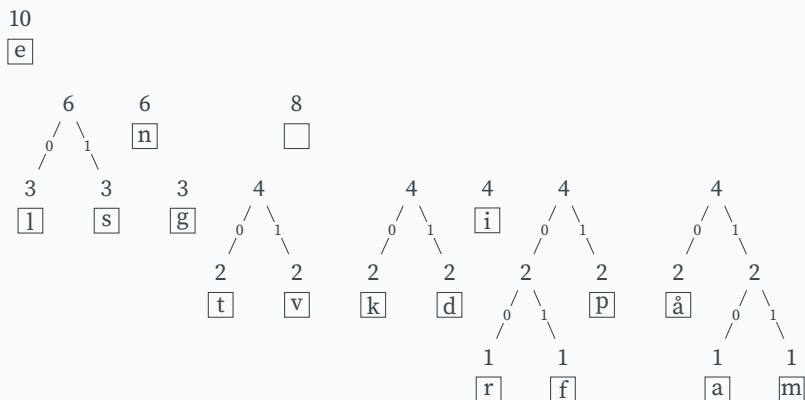
Huffman-koding – Bygge Huffman-tre (eksempel)

Huffman-koding – Bygge Huffman-tre (eksempel)

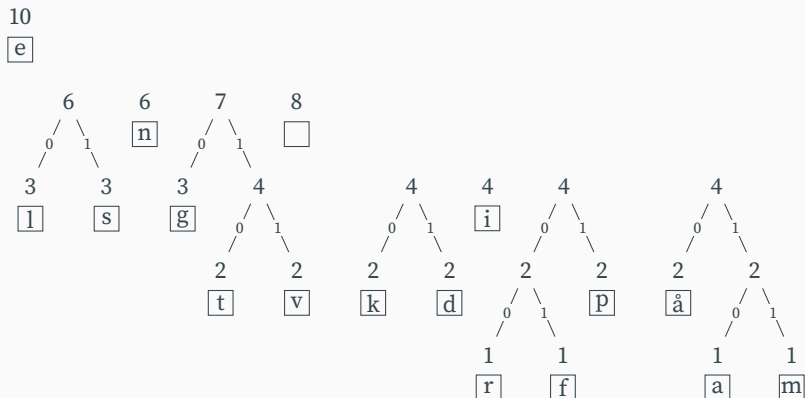

Huffman-koding – Bygge Huffman-tre (eksempel)

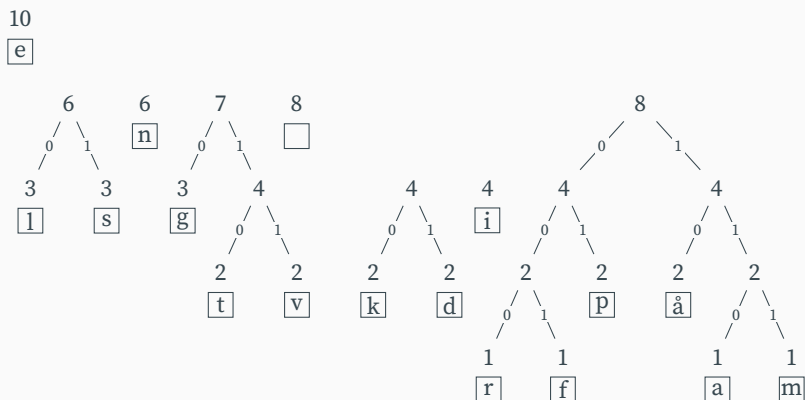

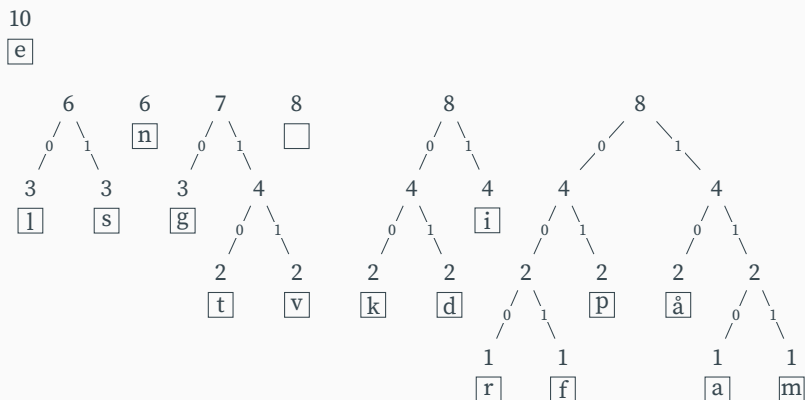
Huffman-koding – Bygge Huffman-tre (eksempel)

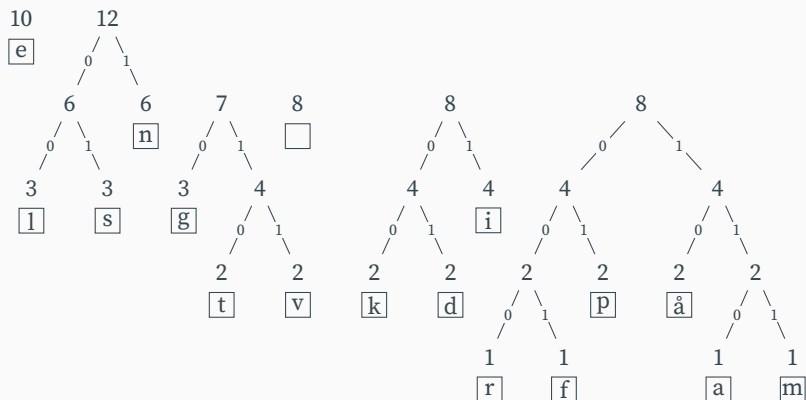
Huffman-koding – Bygge Huffman-tre (eksempel)

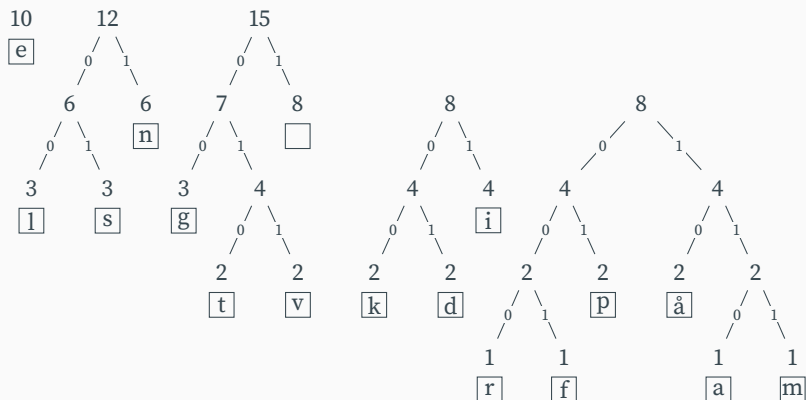
Huffman-koding – Bygge Huffman-tre (eksempel)

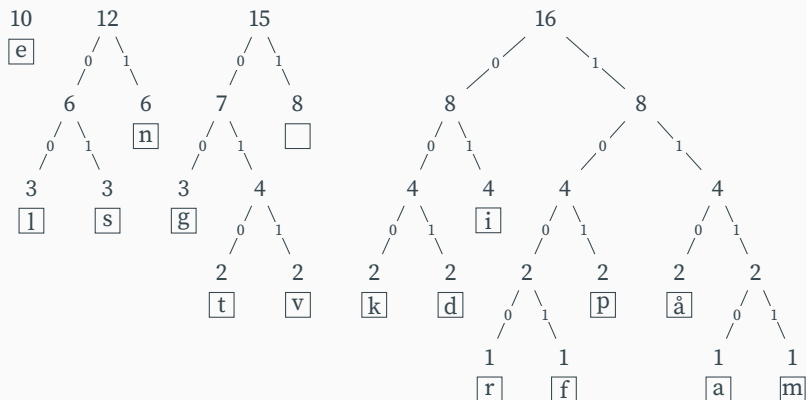
Huffman-koding – Bygge Huffman-tre (eksempel)

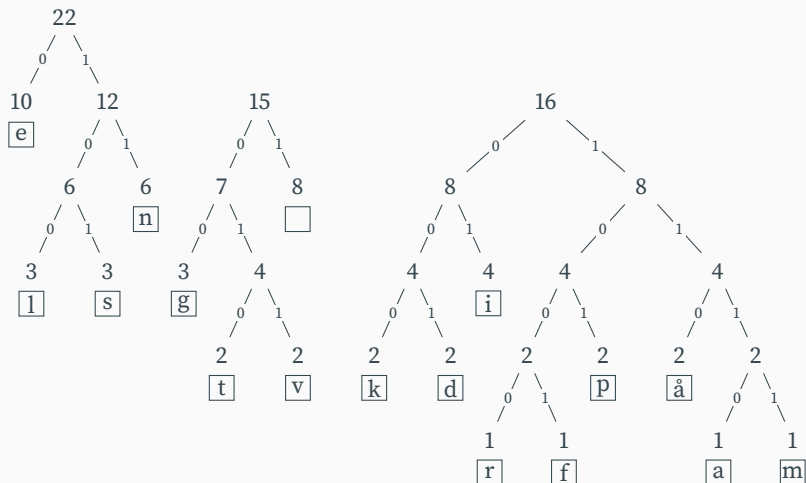
Huffman-koding – Bygge Huffman-tre (eksempel)

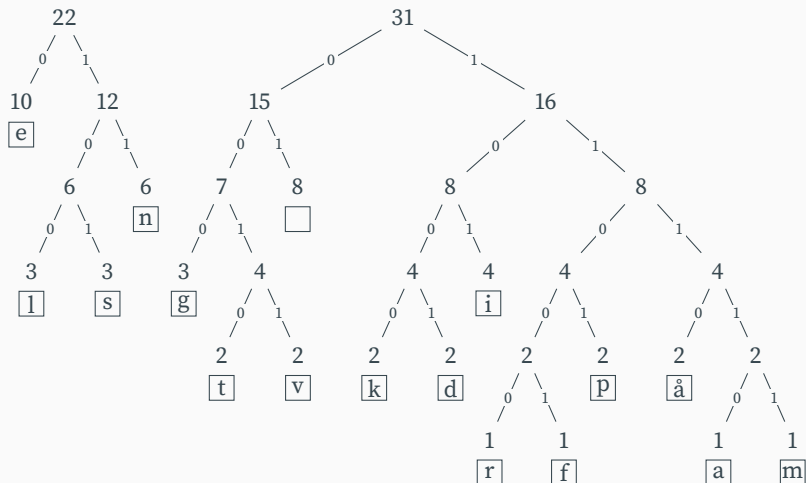
Huffman-koding – Bygge Huffman-tre (eksempel)

Huffman-koding – Bygge Huffman-tre (eksempel)

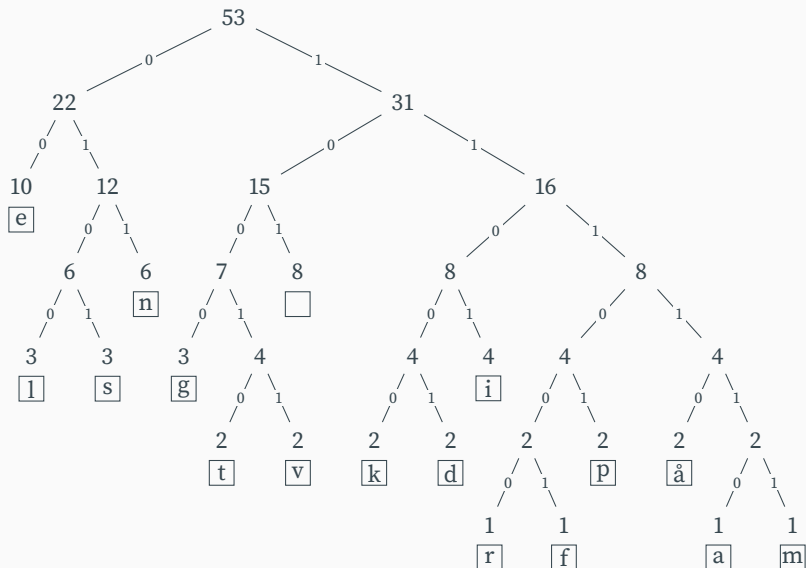

Huffman-koding – Bygge Huffman-tre (eksempel)

Huffman-koding – Bygge Huffman-tre (eksempel)

Huffman-koding – Bygge Huffman-trær

- Å bygge et Huffman-tre er ganske enkelt når man har en prioritetskø!

Huffman-koding – Bygge Huffman-trær

- Å bygge et Huffman-tre er ganske enkelt når man har en prioritetskø!
- Noder i et Huffman-tre har

Huffman-koding – Bygge Huffman-trær

- Å bygge et Huffman-tre er ganske enkelt når man har en prioritetskø!
- Noder i et Huffman-tre har
  - Et element, samt venstre og høyre som vanlig

Huffman-koding – Bygge Huffman-trær

- Å bygge et Huffman-tre er ganske enkelt når man har en prioritetskø!
- Noder i et Huffman-tre har
  - Et element, samt venstre og høyre som vanlig
  - I tillegg en frekvens `freq` som nodene ordnes etter

Huffman-koding – Bygge Huffman-trær

- Å bygge et Huffman-tre er ganske enkelt når man har en prioritetskø!
- Noder i et Huffman-tre har
  - Et element, samt venstre og høyre som vanlig
  - I tillegg en frekvens `freq` som nodene ordnes etter
- Algoritmen er som følger:

Huffman-koding – Bygge Huffman-trær

- Å bygge et Huffman-tre er ganske enkelt når man har en prioritetskø!
- Noder i et Huffman-tre har
  - Et element, samt venstre og høyre som vanlig
  - I tillegg en frekvens `freq` som nodene ordnes etter
- Algoritmen er som følger:
  - Opprett en tom prioritetskø

Huffman-koding – Bygge Huffman-trær

- Å bygge et Huffman-tre er ganske enkelt når man har en prioritetskø!
- Noder i et Huffman-tre har
  - Et element, samt venstre og høyre som vanlig
  - I tillegg en frekvens `freq` som nodene ordnes etter
- Algoritmen er som følger:
  - Opprett en tom prioritetskø
  - For hvert par av symbol og frekvens

Huffman-koding – Bygge Huffman-trær

- Å bygge et Huffman-tre er ganske enkelt når man har en prioritetskø!
- Noder i et Huffman-tre har
  - Et element, samt venstre og høyre som vanlig
  - I tillegg en frekvens `freq` som nodene ordnes etter
- Algoritmen er som følger:
  - Opprett en tom prioritetskø
  - For hvert par av symbol og frekvens
    - Opprett en node (uten barn) og sett noden inn i køen

Huffman-koding – Bygge Huffman-trær

- Å bygge et Huffman-tre er ganske enkelt når man har en prioritetskø!
- Noder i et Huffman-tre har
  - Et element, samt venstre og høyre som vanlig
  - I tillegg en frekvens `freq` som nodene ordnes etter
- Algoritmen er som følger:
  - Opprett en tom prioritetskø
  - For hvert par av symbol og frekvens
    - Opprett en node (uten barn) og sett noden inn i køen
  - Så lenge det er mer enn ett element i køen

Huffman-koding – Bygge Huffman-trær

- Å bygge et Huffman-tre er ganske enkelt når man har en prioritetskø!
- Noder i et Huffman-tre har
  - Et element, samt venstre og høyre som vanlig
  - I tillegg en frekvens $freq$ som nodene ordnes etter
- Algoritmen er som følger:
  - Opprett en tom prioritetskø
  - For hvert par av symbol og frekvens
    - Opprett en node (uten barn) og sett noden inn i køen
  - Så lenge det er mer enn ett element i køen
    - Fjern de to minste nodene v_1 og v_2

Huffman-koding – Bygge Huffman-trær

- Å bygge et Huffman-tre er ganske enkelt når man har en prioritetskø!
- Noder i et Huffman-tre har
  - Et element, samt venstre og høyre som vanlig
  - I tillegg en frekvens `freq` som nodene ordnes etter
- Algoritmen er som følger:
  - Opprett en tom prioritetskø
  - For hvert par av symbol og frekvens
    - Opprett en node (uten barn) og sett noden inn i køen
  - Så lenge det er mer enn ett element i køen
    - Fjern de to minste nodene v_1 og v_2
    - Lag en ny node u der v_1 og v_2 er barn av u og $u.freq = v_1.freq + v_2.freq$

Huffman-koding – Bygge Huffman-trær

- Å bygge et Huffman-tre er ganske enkelt når man har en prioritetskø!
- Noder i et Huffman-tre har
  - Et element, samt venstre og høyre som vanlig
  - I tillegg en frekvens `freq` som nodene ordnes etter
- Algoritmen er som følger:
  - Opprett en tom prioritetskø
  - For hvert par av symbol og frekvens
    - Opprett en node (uten barn) og sett noden inn i køen
  - Så lenge det er mer enn ett element i køen
    - Fjern de to minste nodene v_1 og v_2
    - Lag en ny node u der v_1 og v_2 er barn av u og $u.freq = v_1.freq + v_2.freq$
    - Plasser u på køen

Huffman-koding – Bygge Huffman-trær

- Å bygge et Huffman-tre er ganske enkelt når man har en prioritetskø!
- Noder i et Huffman-tre har
  - Et element, samt venstre og høyre som vanlig
  - I tillegg en frekvens `freq` som nodene ordnes etter
- Algoritmen er som følger:
  - Opprett en tom prioritetskø
  - For hvert par av symbol og frekvens
    - Opprett en node (uten barn) og sett noden inn i køen
  - Så lenge det er mer enn ett element i køen
    - Fjern de to minste nodene v_1 og v_2
    - Lag en ny node u der v_1 og v_2 er barn av u og $u.freq = v_1.freq + v_2.freq$
    - Plasser u på køen
  - Til slutt returneres (den eneste) noden som ligger på køen

Huffman-koding – Bygge Huffman-trær (implementasjon)

ALGORITHM: BYGGE HUFFMAN TRÆR

Input: En mengde C med par (s, f) der s er et symbol og f er en frekvens

Output: Et Huffman-tre

1 **Procedure** Huffman(C)

Huffman-koding – Bygge Huffman-trær (implementasjon)

ALGORITHM: BYGGE HUFFMAN TRÆR

Input: En mengde C med par (s, f) der s er et symbol og f er en frekvens

Output: Et Huffman-tre

```
1 Procedure Huffman( $C$ )
2    $Q \leftarrow \text{new PriorityQueue}$ 
3   for  $(s, f) \in C$  do
4     Insert( $Q$ , new Node( $s, f$ , null, null))
```


Huffman-koding – Bygge Huffman-trær (implementasjon)

ALGORITHM: BYGGE HUFFMAN TRÆR

Input: En mengde C med par (s, f) der s er et symbol og f er en frekvens

Output: Et Huffman-tre

```
1 Procedure Huffman( $C$ )
2    $Q \leftarrow \text{new PriorityQueue}$ 
3   for  $(s, f) \in C$  do
4     Insert( $Q$ , new Node( $s, f$ , null, null))
5   while Size( $Q$ ) > 1 do
6      $v_1 \leftarrow \text{RemoveMin}(Q)$ 
7      $v_2 \leftarrow \text{RemoveMin}(Q)$ 
```

Huffman-koding – Bygge Huffman-trær (implementasjon)

ALGORITHM: BYGGE HUFFMAN TRÆR

Input: En mengde C med par (s, f) der s er et symbol og f er en frekvens

Output: Et Huffman-tre

```
1 Procedure Huffman( $C$ )
2    $Q \leftarrow \text{new PriorityQueue}$ 
3   for  $(s, f) \in C$  do
4     Insert( $Q$ , new Node( $s, f$ , null, null))
5   while Size( $Q$ ) > 1 do
6      $v_1 \leftarrow \text{RemoveMin}(Q)$ 
7      $v_2 \leftarrow \text{RemoveMin}(Q)$ 
8      $f \leftarrow v_1.\text{freq} + v_2.\text{freq}$ 
```

Huffman-koding – Bygge Huffman-trær (implementasjon)

ALGORITHM: BYGGE HUFFMAN TRÆR

Input: En mengde C med par (s, f) der s er et symbol og f er en frekvens

Output: Et Huffman-tre

```
1 Procedure Huffman( $C$ )
2    $Q \leftarrow \text{new PriorityQueue}$ 
3   for  $(s, f) \in C$  do
4     Insert( $Q$ , new Node( $s, f, \text{null}, \text{null}$ ))
5   while Size( $Q$ ) > 1 do
6      $v_1 \leftarrow \text{RemoveMin}(Q)$ 
7      $v_2 \leftarrow \text{RemoveMin}(Q)$ 
8      $f \leftarrow v_1.\text{freq} + v_2.\text{freq}$ 
9     Insert( $Q$ , new Node( $\text{null}, f, v_1, v_2$ ))
```

Huffman-koding – Bygge Huffman-trær (implementasjon)

ALGORITHM: BYGGE HUFFMAN TRÆR

Input: En mengde C med par (s, f) der s er et symbol og f er en frekvens

Output: Et Huffman-tre

```
1 Procedure Huffman( $C$ )
2    $Q \leftarrow \text{new PriorityQueue}$ 
3   for  $(s, f) \in C$  do
4     Insert( $Q$ , new Node( $s, f, \text{null}, \text{null}$ ))
5   while Size( $Q$ ) > 1 do
6      $v_1 \leftarrow \text{RemoveMin}(Q)$ 
7      $v_2 \leftarrow \text{RemoveMin}(Q)$ 
8      $f \leftarrow v_1.\text{freq} + v_2.\text{freq}$ 
9     Insert( $Q$ , new Node( $\text{null}, f, v_1, v_2$ ))
10  return RemoveMin( $Q$ )
```

Huffman-koding – Bygge Huffman-trær (implementasjon)

ALGORITHM: BYGGE HUFFMAN TRÆR

Input: En mengde C med par (s, f) der s er et symbol og f er en frekvens

Output: Et Huffman-tre

```
1 Procedure Huffman( $C$ )
2    $Q \leftarrow \text{new PriorityQueue}$ 
3   for  $(s, f) \in C$  do
4     Insert( $Q$ , new Node( $s, f, \text{null}, \text{null}$ ))
5   while Size( $Q$ ) > 1 do
6      $v_1 \leftarrow \text{RemoveMin}(Q)$ 
7      $v_2 \leftarrow \text{RemoveMin}(Q)$ 
8      $f \leftarrow v_1.\text{freq} + v_2.\text{freq}$ 
9     Insert( $Q$ , new Node( $\text{null}, f, v_1, v_2$ ))
10  return RemoveMin( $Q$ )
```
